
Sprawozdanie Zarządu z działalności w I półroczu 2023 r.

5.09.2023

Spis treści

1.	UWARUNKOWANIA MAKROEKONOMICZNE.....	3
1.1.	Sytuacja gospodarcza	3
1.2.	Czynniki, które będą mieć wpływ na działalność Grupy w kolejnych kwartałach	11
2.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY ERBUD W I PÓŁROCZU 2023 R.	12
2.1.	Skład Grupy Kapitałowej.....	12
2.2.	Struktura aktywności.....	13
2.3.	Budownictwo kubaturowe w Polsce.....	14
2.4.	Budownictwo kubaturowe za granicą	15
2.5.	Budownictwo drogowe – inżynieryjne	16
2.6.	OZE	17
2.7.	Serwis dla przemysłu w kraju.....	17
2.8.	Serwis dla przemysłu za granicą	18
2.9.	Produkcja i sprzedaż drewnianych obiektów modułowych.	20
2.10.	Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń dotyczących emitenta	21
2.11.	Kierunki rozwoju działalności Grupy ERBUD w kolejnych kwartałach.....	21
3.	WYNIKI FINANSOWE GRUPY ERBUD W I PÓŁROCZU 2023 R.	23
3.1.	Najistotniejsze czynniki kształtujące wynik finansowy	23
3.2.	Przychody ze sprzedaży	23
3.3.	Koszty	24
3.4.	Pozostałe przychody.....	24
3.5.	Sprawozdanie z sytuacji finansowej	24
3.6.	Przepływy pieniężne	25
3.7.	Zmiany w kapitale własnym	25
3.8.	Zadłużenie odsetkowe.....	25
3.9.	Należności i zobowiązania warunkowe	28
3.10.	Stanowisko Zarządu odnośnie prognoz wyników na dany rok w świetle wyników zaprezentowanych na dzień 30 czerwca 2023 r.36	
4.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM.....	37
4.1.	Ryzyko finansowe	39
4.2.	Ryzyko operacyjne	41
4.3.	Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną	41
4.4.	Ryzyko prawne	42
4.5.	Ryzyko podatkowe	42
4.6.	Ryzyko środowiskowe	42
4.7.	Ryzyko klimatyczne oraz ich istotność	43
4.8.	Ryzyko cyberataku	45
4.9.	Ryzyko związane z wpływem koronawirusa	45
4.10.	Ryzyko związane z napaścią Rosji na Ukrainę	46
4.11.	Ubezpieczenia.....	46
5.	SPRAWY SPORNE.....	47
5.1.	Istotne postępowania w których Emitent jest powodem.....	47
5.2.	Istotne postępowania w których Emitent jest pozwany	53
5.3.	Informacja o transakcjach z podmiotami powiązanymi w GRUPIE ERBUD	55
5.4.	Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta.....	55
6.	ŁAD KORPORACYJNY – WYBRANE INFORMACJE	56
6.1.	Zmiany w organach spółki ERBUD S.A.	56
6.2.	Kapitał zakładowy	57
6.3.	Akcjonariusze ERBUD S.A.	58
6.4.	Transakcje na akcjach ERBUD SA w okresie od 09.05.2023 do 06.09.2023.....	59

1. UWARUNKOWANIA MAKROEKONOMICZNE

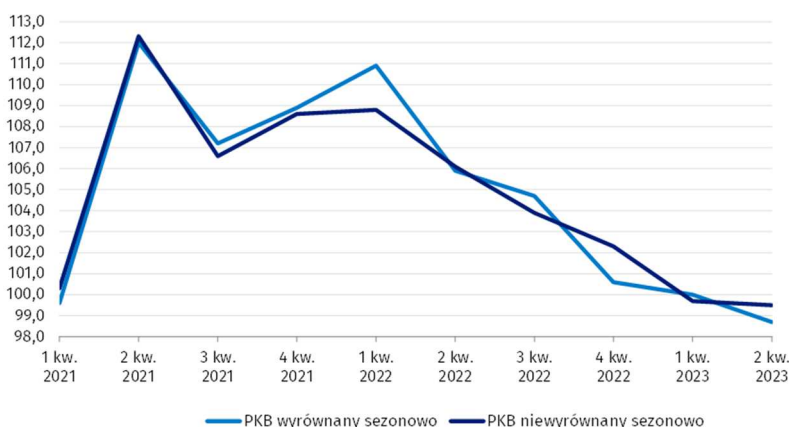
1.1. Sytuacja gospodarcza

1.1.1. Polska

Sytuacja i prognozy makro Polska:

Rynek szacuje, że dynamika PKB w ujęciu rocznym pozostanie dodatnia, a spowolnieniu wzrostu gospodarczemu nie będzie towarzyszyć znaczący wzrost bezrobocia. Tym samym ekonomiści spodziewają się realizacji scenariusza „miękkiego lądowania” polskiej gospodarki.

Zgodnie z ostatnimi prognozami ekonomistów Banku Credit Agricole średnioroczne tempo wzrostu gospodarczego w 2023 r. wyniesie 0,8%. W uzasadnieniu wskazano, że w lipcu 2023 r. zagregowany wskaźnik PMI dla strefy euro ukształtował się wyraźnie poniżej oczekiwań i już drugi miesiąc z rzędu znalazł się on poniżej granicy 50 pkt. oddzielającej wzrost od spadku aktywności. Ponadto, wskaźnik dotyczący przyszłej produkcji (łącznie dla sektora usług i przetwórstwa) w horyzoncie 12 miesięcy osiągnął w lipcu najniższą wartość od listopada 2022 r. Z punktu widzenia sytuacji polskiego eksportu szczególnie istotne są tendencje w niemieckim przetwórstwie, gdzie składowa PMI dla nowych zamówień w lipcu wskazała na ich spadek w najszybszym tempie od wybuchu pandemii, a wskaźnik dla oczekiwanej produkcji w horyzoncie 12 miesięcy ponownie obniżył się i już trzeci miesiąc z rzędu ukształtował się poniżej granicy 50 pkt. Zgodnie z przewidywaniami Banku Credit Agricole czynnikiem ograniczającym spadek bieżącej produkcji w Niemczech i całej strefie euro w najbliższych miesiącach będzie nadal realizacja zaległości produkcyjnych, jednak ich potencjał do stabilizacji bieżącej aktywności w warunkach słabego napływu nowych zamówień powoli wyczerpuje się. Nie oznacza to jednak, że dojdzie do załamania produkcji w przetwórstwie strefy euro. Prognozowany przez spadek inflacji w obszarze wspólnej waluty przyczyni się do pobudzenia popytu konsumpcyjnego, a w konsekwencji również aktywności w przetwórstwie. Podsumowując, w warunkach osłabionego popytu krajowego w Polsce, oczekuje się, że wkład eksportu netto pozostanie wyraźnie dodatni w 2023 r., jednak będzie on niższy niż wcześniej oczekiwany. Zdaniem ekonomistów ww. banku drugim czynnikiem oddziałującym w kierunku obniżenia ścieżki PKB będzie niższa dynamika konsumpcji, w szczególności w III kw.

Źródło: GUS, kwartalne rachunki narodowe, dynamika realna PKB (analogiczny okres roku poprzedniego = 100)

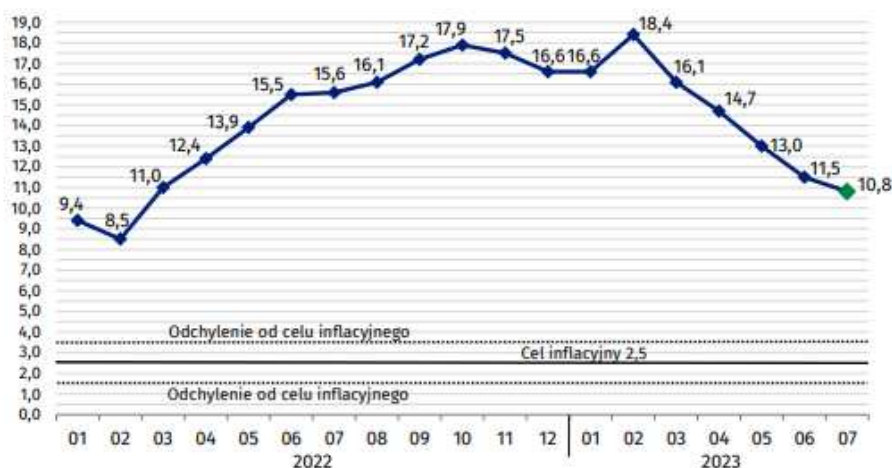
W 2024 r., wraz z oczekiwanym ożywieniem w strefie euro i światowym handlu, ekonomiści prognozują, że tempo wzrostu PKB w Polsce umiarkowanie przyspieszy. Dodatkowym czynnikiem wspierającym wzrost gospodarczy w 2024 r. będą efekty niskiej bazy z 2023 r. Oczekiwany przez analityków Credit Agricole spadek inflacji będzie oddziaływał w kierunku zwiększenia konsumpcji. Dodatkowym wsparciem dla konsumpcji będzie waloryzacja świadczenia wypłacanego w ramach Programu Rodzina 500+ do 800 zł. Bank Credit Agricole prognozuje wzrost PKB w 2024 r. na poziomie 2,8%. Po stronie zagrożeń dynamiki wzrostu PKB wskazuje się oczekiwane tendencje w inwestycjach publicznych. Biorąc pod uwagę cykl absorpcji środków unijnych wzrost publicznych nakładów brutto na środki trwałe wyraźnie wyhamuje w 2024

r. Ponadto ekonomiści uważają, że wyraźnie wzrosło prawdopodobieństwo dalszych opóźnień (nawet do II poł. 2024 r.) w rozpoczęciu realizacji projektów w ramach Krajowego Planu Odbudowy z uwagi na trwający spór na linii Polska-UE, co będzie negatywne dla aktywności gospodarczej.

Zgodnie z opublikowanymi danymi GUS, nominalna dynamika wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób zwiększyła się w czerwcu do 11,9% r/r wobec 12,2% w maju. W ujęciu realnym, po skorygowaniu o zmiany cen, wynagrodzenia w firmach zwiększyły się w czerwcu o 0,4% r/r wobec spadku o 0,7% w maju, co jest ich pierwszym wzrostem od lipca 2022 r. Analitycy oczekują, że w kolejnych kwartałach nominalna roczna dynamika płac będzie kształtować się w łagodnym trendzie spadkowym, który będzie również obserwowany w przypadku przeciętnego wynagrodzenia w całej gospodarce. Głównym czynnikiem oddziałującym w kierunku obniżenia nominalnego tempa wzrostu płac w kolejnych kwartałach będzie oczekiwany istotny spadek inflacji i związane z nim zmniejszenie presji płacowej w przedsiębiorstwach.

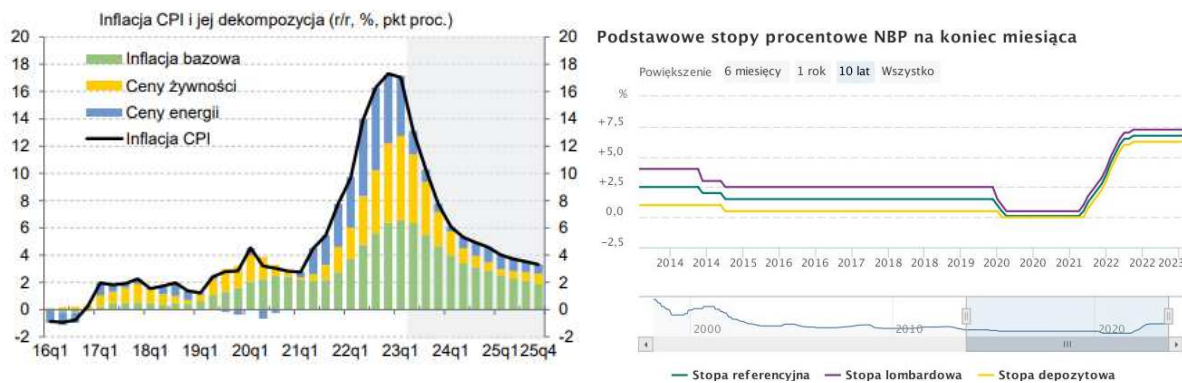
Inflacja:

Wstępne dane GUS wskazały, że inflacja CPI zmniejszyła się w lipcu do 10,8% w stosunku do 11,5% r/r w czerwcu i 13,0% w maju. Tym samym inflacja od niemal 2,5 roku pozostaje powyżej górnej granicy odchyłek od celu inflacyjnego NBP (3,5% r/r).

Źródło: GUS, zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do roku poprzedniego(w %)

Zgodnie z lipcową projekcją NBP – przygotowaną przy założeniu niezmiennych stóp procentowych NBP – inflacja znajdzie się z 50-procentowym prawdopodobieństwem w przedziale 11,1 – 12,7% w 2023 r. (10,2 – 13,5% w projekcji marcowej), 3,7 – 6,8% w 2024 r. (3,9 – 7,5%) oraz 2,1 – 5,1% w 2025 r. (2,0 – 5,0%). Krótkookresowa ścieżka inflacji oczekiwanej w projekcji została zatem zrewidowana nieznacznie w dół względem prognozy przedstawionej w marcu. Ponadto, wyniki projekcji wskazują, że inflacja w latach 2024-2025 ukształtuje się znacząco powyżej celu inflacyjnego RPP (2,5%). Oczekiwane w projekcji tempo wzrostu PKB znajdzie się z 50-procentowym prawdopodobieństwem w przedziale -0,2 – 1,3% w 2023 r. (-0,1 – 1,8% w projekcji marcowej), 1,4 – 3,3% w 2024 r. (1,1 – 3,1%) oraz 2,1 – 4,4% w 2025 r. (2,0 – 4,3%). Projekcja kreśli zatem scenariusz nieznacznie niższego niż oczekiwano w marcowej projekcji i zbliżonego do 0,5% wzrostu gospodarczego w 2023 r., a także jego stopniowego przyspieszenia w kolejnych latach.

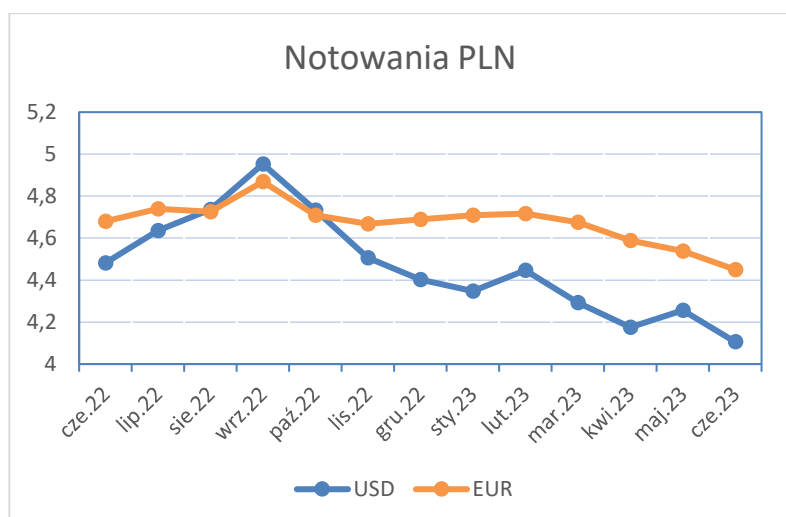

Źródło: NBP, Raport o inflacji, Inflacja bazowa i CPI wraz z prognozą oraz poziom stóp NBP

Zgodnie z szacunkami ekonomistów inflacja r/r w Polsce będzie pozostawała w trendzie spadkowym i we wrześniu lub październiku obniży się do jednocyfrowego poziomu z perspektywą 7-8% na koniec 2023 roku. Na początku lipca RPP ponownie pozostawiła stopy procentowe na niezmiennym poziomie (główna stopa wynosi 6,75%). Jednocześnie na konferencji po posiedzeniu RPP Prezes Adam Głapiński zakomunikował zakończenie cyklu podwyżek stóp procentowych w kraju. W świetle wypowiedzi przewodniczącego Rady oraz gołębih wypowiedzi większości członków RPP rynek spodziewa się obniżek stóp procentowych już jesienią br.

Kursy głównych walut:

Na koniec czerwca 2023 w stosunku rok do roku złoty umocnił się względem euro o 5%, a wobec dolara o 8,4%. Atak Rosji na Ukrainę i trwająca za wschodnią granicą wojna nadal wywołuje niepewność po stronie inwestorów. Negatywnie na kurs polskiej waluty oddziałują czynniki wewnętrzne jak ekspansywna polityka fiskalna rządu i wysoka inflacja. Z drugiej strony należy zauważyć, że od końca września 2022 obserwuje się stopniowe umacnianie się polskiej waluty i powrót do poziomów kursu sprzed wojny na Ukrainie. W przypadku EUR/ PLN kurs zbliżył się do poziomów 4,40-4,45, które ostatnio były notowane pod koniec 2020 roku.

Źródło: NBP, Archiwum kursów średnich – tabela A

Na pozytywne nastawienie inwestorów do złotego przekładają się zarówno czynniki globalne w postaci słabnącego dolara czy odsunięcie działań wojennych od polskiej granicy w kierunku wschodu Ukrainy oraz nadzieje na szybsze rozwiązanie konfliktu, jak i lokalne. Wysokie stopy procentowe, hamująca inflacja, w tym spadek kosztów energii w Polsce i Europie zdają się obecnie skutecznie przyciągać zagraniczny kapitał, który odwrócił się od dolara. W krótkim okresie przestrzeń do umocnienia złotego wydaje się być ograniczona ze względu na czynniki makroekonomiczne, jak wciąż wysoką inflację i możliwość rozpoczęcia wcześniejszych obniżek stóp procentowych, co wielu ekonomistów przewiduje już wczesną jesienią.

1.1.2. Unia Europejska:

Według wstępnych szacunków Eurostatu, PKB w Unii Europejskiej wzrósł w I kw. 2023 w porównaniu analogicznym okresem roku poprzedniego o 1,1% a w II kw. o 0,5%. Inflacja r/r w krajach Unii na koniec czerwca kształtowała się na poziomie 6,4% (5,5% w strefie euro)

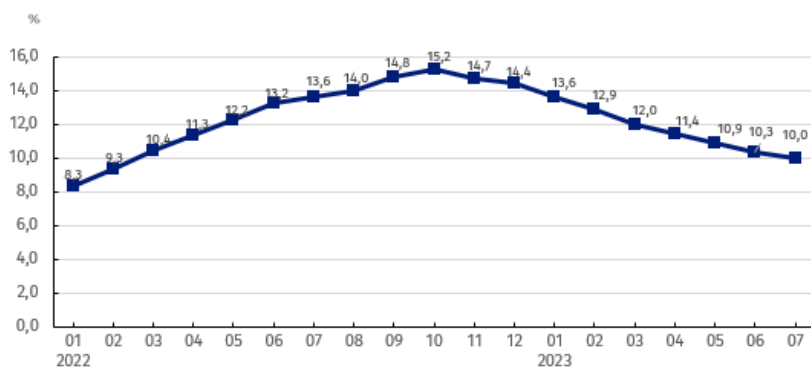
W krajach, w których operuje Grupa Kapitałowa ERBUD dynamika PKB w I i II kw. 2023 (r/r) oraz inflacja (r/r) na koniec czerwca przedstawiała się odpowiednio:

- Niemcy (-0,3%) i (-0,1%), inflacja 6,8%
- Belgia 1,3% i 0,9%, inflacja 1,6%
- Francja 0,9% i 0,9%, inflacja 5,3%

Zgodnie z ostatnią publikacją Komisji Europejskiej z wiosny prognozy dotyczące wzrostu PKB dla całego roku 2023 oraz 2024 wyglądają następująco: Unia Europejska odpowiednio 1,0% i 1,7% (strefa euro 1,1% i 1,6%) w przypadku Niemiec mowa jest o wzroście o odpowiednio 0,2% i 1,4%, Belgii – 1,2% oraz 1,4% a Francji 0,7% i 1,4%. Natomiast szacunki inflacji na najbliższe dwa lata mówią o wzroście cen na poziomie 6,7% (5,8% w strefie euro) w 2023 oraz 3,1% (2,8% w strefie z europejską walutą) w 2024 roku.

Sytuacja w budownictwie:

Zgodnie z danymi GUS dynamika produkcji budowlano-montażowej zmniejszyła się w czerwcu do 1,5% r/r wobec spadku o 0,6% w maju, kształtując się poniżej konsensusu rynkowego (+1,8%). Wzrost dynamiki produkcji wynikał z efektu niskiej bazy sprzed roku. W kierunku wzrostu dynamiki produkcji pomiędzy majem a czerwcem oddziaływało jej zwiększenie w kategoriach „wnoszenie budynków” (-5,7% r/r w czerwcu wobec -12,2% w maju) oraz „roboty budowlane specjalistyczne” (3,8% wobec 0,9%), podczas gdy przeciwny wpływ miała niższa dynamika w kategorii „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (5,9% wobec 9,1%). Po oczyszczeniu z wpływu czynników sezonowych produkcja budowlano-montażowa ogółem zmniejszyła się w czerwcu o 0,5% m/m, a tym samym obniżyła się już czwarty miesiąc z rzędu.

Źródło: GUS, Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej – zmiany cen produkcji budowlano-montażowej w latach 2022-2023 w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

W lipcu 2023 r. ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,7%. Od października 2022 r. obserwuje się malejący trend w dynamice cen produkcji budowlano-montażowej w skali roku. W porównaniu z lipcem 2022 r. ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły o 10%, podczas gdy października 2022 wskaźnik ten r/r wynosił nawet powyżej 15%.

Dane GUS potwierdzają, że budownictwo mieszkaniowe w Polsce hamuje. W okresie styczeń-lipiec 2023 roku, do użytkowania oddano 126,4 tys. mieszkań. To o 0,2% mniej niż w analogicznym okresie w 2022 roku. W okresie styczeń-lipiec 2023 roku, do użytkowania oddano mniej mieszkań, niż miało to miejsce w analogicznym okresie rok wcześniej. W ciągu pierwszych siedmiu miesięcy tego roku, do użytkowania oddano 126,4 tys. mieszkań. To o 0,2% mniej niż w analogicznym okresie w 2022 roku. Spadki nastąpiły w budownictwie indywidualnym, a liczba oddanych mieszkań przez deweloperów minimalnie wzrosła. Deweloperzy oddali do eksploatacji 73,6 tys. mieszkań, czyli o 0,3% więcej niż rok wcześniej. Spada nie tylko liczba ukończonych, ale i planowanych budów. W pierwszych siedmiu miesiącach tego roku wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia budowy 131,1 tys. mieszkań. To aż o 32,3% mniej niż w analogicznym okresie w zeszłym roku. Za większość pozwoleń odpowiadali deweloperzy. Otrzymali oni ich 85,6 tys., co oznacza spadek o 35,4% r/r.

Prognozy budownictwo:

Zgodnie z wynikami badania koniunktury GUS, wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie zwiększył się w czerwcu już czwarty miesiąc z rzędu, jednak wciąż pozostaje na relatywnie niskim na tle historycznym poziomie. Napływające w ostatnich miesiącach wyniki badań koniunktury GUS wskazują na stopniową poprawę sytuacji w budownictwie. Na szczególną uwagę zasługują wskaźniki dla bieżących jak i oczekiwanych zamówień, które utrzymują się w wyraźnym trendzie wzrostowym. Zgodnie z szacunkami ekonomistów z Credit Agricole w kolejnych miesiącach istotnym czynnikiem wspierającym aktywność w budownictwie mieszkaniowym będzie program Bezpieczny Kredyt 2%. Z kolei aktywność w budownictwie w ramach kategorii „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” będzie wspierana przez dążenie jednostek sektora finansów publicznych do wykorzystania i rozliczenia w br. środków unijnych dostępnych w ramach poprzedniej wieloletniej perspektywy finansowej UE 2014-2020. Rynek szacuje, że w II poł. bieżącego roku rozpocznie się stopniowe ożywienie aktywności w budownictwie.

Zgodnie z opracowaniem firmy badawczej Spectis w przypadku budownictwa inżynieryjnego, firmy budowlane wiążą duże nadzieje z nową pulą środków unijnych, jednak ich wpływ na wolumen inwestycji zauważalny będzie z wyraźnym opóźnieniem. Co więcej, szybko rosnące ceny usług budowlanych i materiałów spowodują wstrzymanie części inwestycji w celu pozyskania dodatkowego finansowania. Analitycy wskazują, że malejąca liczba rozpoczynanych inwestycji przełoży się na znaczące spadki produkcji budowlanej w latach 2023–2024. Głównymi przesłankami stojącymi za trwającym już spowolnieniem aktywności inwestycyjnej są efekt wysokiej bazy porównawczej, wysokie ceny materiałów budowlanych i robocizny oraz wysoki poziom stóp procentowych, wpływających na wysoki koszt pozyskania pieniądza. Spowolnienie gospodarcze oraz rosnące koszty budowy przyczynią się do wcześniejszego wyhamowania koniunktury w sektorze inżynieryjnym. Głównym powodem korekty będzie okres przejścia pomiędzy dwoma siedmioletnimi budżetami unijnymi, skutkujący mniejszą liczbą realizowanych inwestycji. Według firmy badawczej Spectis w obszarze zamówień publicznych na roboty budowlane zauważalna jest obecnie luka, jeśli chodzi o duże inwestycje infrastrukturalne, szczególnie w branży budownictwa kolejowego. Dużo lepiej radzi sobie segment mniejszych inwestycji inżynieryjnych, głównie samorządowych. Po przejściowym spowolnieniu w kolejnych latach istotnym elementem pobudzania wzrostu gospodarczego powinny być inwestycje publiczne, finansowane przez unijny Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz budżet unijny na lata 2021–2027. Pomimo dotychczasowych trudności i opóźnień, oczekuje się, że większość środków zostanie uruchomiona.

W ujęciu długoterminowym prognozowane jest również ożywienie w budownictwie przemysłowo-energetycznym, wynikające z konieczności przyspieszenia transformacji energetycznej gospodarki. W najbliższych latach coraz ważniejszym elementem rynku energetycznego będą odnawialne źródła energii. Widoczne jest znaczące zainteresowanie projektami fotowoltaicznymi i wiatrowymi ze strony zarówno inwestorów prywatnych, jak i dużych koncernów, także państwowych. W perspektywie do 2030 roku szanse pojawiają się przy kontraktach realizowanych na potrzeby lotniska CPK, przy kontraktach dla polskiego wojska, energetyki jądrowej (głównie jako podwykonawstwo dużych globalnych koncernów) oraz w budownictwie drogowym (Rządowy Program Budowy Dróg Krajowych do 2030 r.) czy hydrotechnicznym (projekty w celu uzdatniania i zwiększania zasobów wody pitnej oraz przeciwdziałania zmianom klimatycznym).

Regulacje z istotnym wpływem na działalność firm budowlanych:

1. Prawo budowlane

W kwietniu 2023 roku weszły w życie zmiany do Prawa budowlanego dotyczące m.in.:

- Rozbudowania funkcjonalności portalu E-budownictwo
- Zwolnienia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę dla domów jednorodzinnych;
- Uproszczenia procedury oddawania do użytkowania obiektów budowlanych;
- Rozszerzenie systemu Elektronicznego Dziennika Budowy wprowadzenia Elektronicznej Książki Obiektu Budowlanego

2. Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku

W dniu 28 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy - Prawo budowlane. Na mocy przepisów katalog osób, które muszą posiadać świadectwo charakterystyki energetycznej budynku został rozszerzony na inwestorów planujących roboty budowlane wymagające uzyskania pozwolenia na budowę. Do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie musi być bowiem dołączona kopia świadectwa charakterystyki energetycznej.

Wprowadzono obowiązek przeprowadzenia okresowych kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.

3. Ustawa wiatrakowa

W kwietniu 2023 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2023 poz. 553.

Celem ustawy jest:

- uelastycznienie zasad umożliwiających rozwój lądowej energetyki wiatrowej,
- ułatwienie rozwoju zabudowy mieszkaniowej, głównie na terenach wiejskich,
- kontynuacja pełnej ochrony społeczności lokalnych przed wpływem elektrowni wiatrowych,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez dodatkowe obowiązki serwisowe dla wytwórców.

Ustawa zakłada, że turbiny będą mogły być lokowane tylko na podstawie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Podstawą dla określenia odległości minimalnej – pomiędzy 10-krotnością maksymalnej wysokości turbiny (reguła 10H) a 700 metrów dla budynków mieszkalnych – będą m.in. wyniki przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykonywanej w ramach planu zagospodarowania. Ustawa wprowadza też minimalne odległości turbin wiatrowych od linii przesyłowych energii elektrycznej.

W przypadku budowy elektrowni wiatrowej w pobliżu zabudowań obowiązuje zasada 10H oznacza możliwość zlokalizowania elektrowni w odległości 10-krotności wysokości turbiny. W ustawie istnieje możliwość zmniejszenia tej odległości. Ustawa przewiduje, że plan miejscowy może określać inną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego, mając na uwadze zasięg oddziaływań tej elektrowni. Bezwzględna odległość minimalna, której nie będzie można przekroczyć to 700 m.

Inwestor realizujący budowę elektrowni wiatrowych będzie musiał przeznaczyć co najmniej 10% mocy zainstalowanej do objęcia przez mieszkańców gminy (prosumenci wirtualni). Przepisy dotyczące prosumenta wirtualnego wejdą w życie dopiero w 2024 roku.

4. Specustawa jądrowa

Od kwietnia 2023 roku obowiązuje nowelizacja ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących. Ustawa ma przede wszystkim kompleksowo usprawnić procesy inwestycyjne związane z budową elektrowni jądrowych i zapewnić lepszy nadzór nad inwestycją.

5. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących

Ustawa o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących opublikowana 15 czerwca ma usprawnić przygotowanie, realizację i rozbudowę inwestycji dotyczących elektrowni szczytowo-pompowych. Elektrownie te będą pełnić rolę magazynów energii elektrycznej.

Regulacje z istotnym wpływem na pracę służb księgowo-finansowych:

1. Kodeks pracy i prawo pracy

Zgodnie z ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, ogłoszona w Dzienniku Ustaw 6 lutego 2023 r. została wprowadzona do Kodeksu pracy praca zdalna jako stała forma świadczenia pracy, a jednocześnie została uchylona dotychczasowa regulacja dotycząca telepracy. Zmiany obowiązują od kwietnia bieżącego roku. Należy dodać, że nowe przepisy mają zastosowanie także do stosunków pracy nawiązanych na innej podstawie niż umowa o pracę.

Inne istotne zmiany w zakresie prawa pracy w 2023 r.:

- podniesienie stawek świadczeń z tytułu podróży służbowych,
- zmiana wysokości „kilometrówki” – w zakresie zwrotu kosztów użytkowania samochodu prywatnego do celów służbowych,
- zapis uprawniający pracodawcę do przeprowadzenia kontroli trzeźwości pracownika,
- dodatkowe urlopy (możliwość przedłużenia urlopu rodzicielskiego o dodatkowe dwa miesiące, dodatkowe 5 dni bezpłatnego urlopu opiekuńczego, dodatkowe dni urlopu w przypadku działania sił wyższych, bądź w pilnej sprawie rodzinnej).

Po odwołaniu w dniu 1 lipca 2023 r. stanu zagrożenia epidemicznego powróciły wynikające z Kodeksu pracy obowiązki dotyczące badań lekarskich oraz szkoleń w dziedzinie bhp.

W 2023 r. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę zmieniła się dwukrotnie. W przypadku pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, płaca minimalna od 1 stycznia 2023 r. została ustalona na poziomie 3 490 zł, a od 1 lipca wzrosła do 3 600 zł. Dwukrotnie zmianie uległa również minimalna stawka godzinowa przewidziana dla osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie oraz innych umów, do których stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Od 1 stycznia 2023 r. wynosi ona 22,80 zł, a od 1 lipca 2023 r. wzrosła do 23,50 zł. W konsekwencji dwukrotnie wzrosną świadczenia pracownicze, których wysokość ustala się biorąc pod uwagę minimalne wynagrodzenie, tj. m.in. wynagrodzenie za przestój i dodatek za pracę w porze nocnej.

2. Pakiet Slim VAT 3

W dniu 5 czerwca 2023 roku opublikowano ustawę o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw wprowadzającą pakiet uproszczeń tzw. Slim VAT 3. Głównym celem pakietu uproszczeń jest usprawnienie i przyspieszenie procesu rozliczania podatku VAT, co powinno pozytywnie wpłynąć na płynność finansową przedsiębiorstw. Większość zmian zaczęła obowiązywać już od 1 lipca 2023.

✓ Faktury korygujące i kursy walutowe

Doprecyzowano zasady przeliczenia kwot w walutach obcych dla faktur korygujących. Zgodnie z przyjętymi zmianami, przy korektach „in plus”, jak i „in minus”, zastosowany powinien być kurs, po którym pierwotnie została przeliczona faktura. W przypadku korekt zbiorczych będzie mógł być stosowany kurs z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego wystawienie zbiorczej faktury korygującej.

✓ Mechanizm podzielonej płatności i odpowiedzialność solidarna

Rozszerzano ilość podmiotów mogących korzystać z przywilejów wynikających ze stosowania mechanizmu podzielonej płatności (niestosowanie sankcji VAT oraz podwyższonych odsetek od zaległości). Zmiana odnosi się do sytuacji zapłaty kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury również przez podatnika innego niż wskazany na fakturze np. faktora.

✓ Rachunek VAT

Rozszerzano katalog możliwości wydatkowania środków zgromadzonych na rachunku VAT (środki te będą mogły zostać wydatkowane na uregulowanie zobowiązań np. w zakresie podatku od kopaliny, podatku od sprzedaży detalicznej, opłaty od środków spożywczych tzw. opłaty cukrowej, czy też opłaty od tzw. małpek).

- ✓ Uregulowano kwestie przekazywania środków między rachunkami VAT w grupie VAT.
- ✓ Od 1 stycznia 2023 r. VAT na gaz, paliwo, ciepło i prąd wrócił do stawki 23%. Żywność nadal objęta jest stawką 0%.

3. Specustawa ukraińska

Z początkiem 2023 roku weszła w życie kolejna nowelizacja Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, zwana „specustawą ukraińską”. Od 1 kwietnia 2023 r. dla obywateli Ukrainy, posiadających PESEL ze statusem UKR, stanie się możliwe złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy i pracę, zezwolenia na pobyt i pracę w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji (EU Blue Card) lub prowadzenia działalności gospodarczej. W postępowaniu o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, obywatele Ukrainy traktowani są w sposób szczególny; nawet w przypadku braku przesłanki pobytu czy też istniejących przesłanek do odmowy udzielenia zezwolenia, zostanie ono udzielane na okres 1 roku. Zmiany w specustawie ukraińskiej przedłużają także większość ulatwień i zwolnień podatkowych obowiązujących dotychczas do 31 grudnia 2022 r. w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT). Przedłużone rozwiązania będą obowiązywać do 31 grudnia 2023 r. z mocą wsteczną od 1 stycznia 2023 r.

4. Pozostałe zmiany

W 2023 roku uchylono przepisy dotyczące ukrytej dywidendy w spółkach kapitałowych.

Zlikwidowano obowiązek złożenia informacji PIT/WZ (ulga za złe długi).

Po odwołaniu stanu zagrożenia epidemiologicznego od sierpnia powróci obowiązkowe raportowanie krajowych schematów podatkowych.

Od września konieczne będzie stosowanie aktualnych certyfikatów rezydencji.

Od 1 lipca 2023 roku wróciła konieczność szybszego zgłaszania w Urzędzie Skarbowym płatności na rachunki spoza białej listy podatników VAT. Również od 1 lipca 2023 roku (po odwołaniu stanu zagrożenia epidemiologicznego) wrócił podstawowy termin wydawania interpretacji podatkowych. Będzie on wynosił 3 miesiące.

1.2. Czynniki, które będą mieć wpływ na działalność Grupy w kolejnych kwartałach

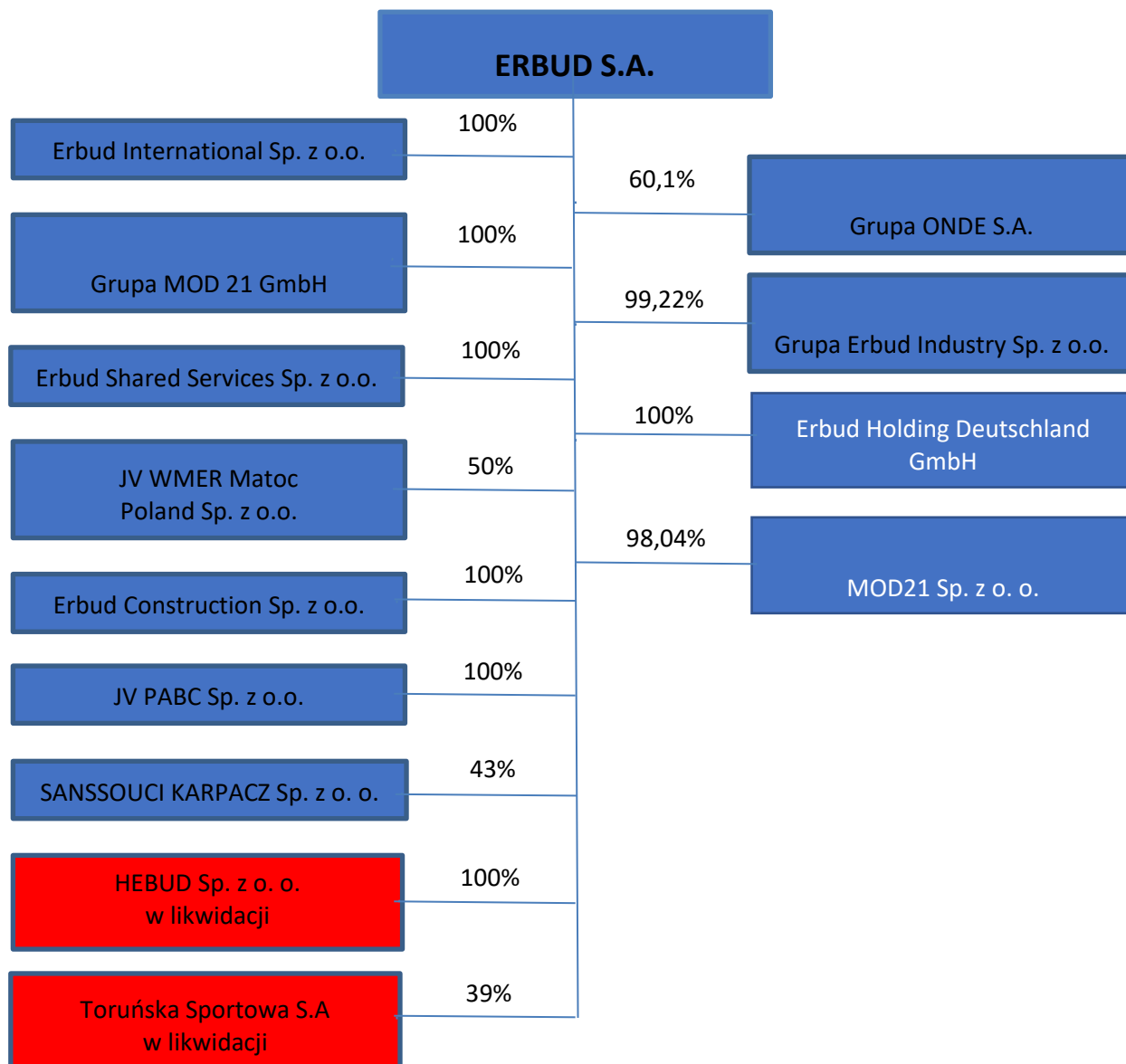
Poza opisanymi wyżej czynnikami na działalność Grupy ERBUD będą miały wpływ takie czynniki jak:

- wpływ „bezpiecznego kredytu 2%” na rozwój budownictwa mieszkaniowego;
- termin zakończenia wojny w Ukrainie i wejście w fazę jej odbudowy;
- uruchomienie funduszy KPO;
- skala inwestycji publicznych;
- sytuacja makroekonomiczna w Europie i na świecie;
- ewentualny konflikt na linii Chiny – USA.

2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY ERBUD W I PÓŁROCZU 2023 R.

2.1. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień publikacji Sprawozdania Finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2023 r. struktura GRUPY ERBUD prezentowała się następująco:

W dniu 3 kwietnia 2023 r. do Krajowego Rejestru Sądowego zostało wpisane połączenie spółek Erbud Industry Sp. z o.o. (Spółka Przejmowana) z ERBUD S.A. (spółka Przejmująca). Spółce Przejmującej przysługiwało 100% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Przejmowanej i na podstawie art. 515 § 1 KSH, połączenie spółek nastąpiło bez podwyższania kapitału zakładowego Spółki Przejmującej.

Spółka Przejmująca będzie działała pod firmą: ERBUD SPÓŁKA AKCYJNA z siedzibą w Warszawie, przy ul. Franciszka Klimczaka 1, 02-797 Warszawa.

Celem połączenia spółek ERBUD S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ERBUD INDUSTRY Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jest zwiększenie efektywności łączonych spółek, oraz uzyskanie finansowych i ekonomicznych efektów synergii pośredniej i bezpośredniej, w tym:

- lepsze wykorzystanie majątków łączonych spółek,
- obniżenie kosztów działalności,
- lepsza alokacja środków pieniężnych,
- uporządkowanie aktywów w ramach grupy Erbud

Od dnia 9 maja 2023 r. tj. od dnia publikacji skróconego skonsolidowanego sprawozdania Grupy ERBUD za IQ 2023 miały miejsce następujące zmiany w strukturze Grupy:

W dniu 12 maja 2023 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki MOD 21 Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze utworzenia dwóch nowych udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy udział. Nowe udziały objął pan Theodor Kaczmarczyk – prezes zarządu spółki MOD 21 Sp. z o.o. oraz Prezes Zarządu spółki MOD 21 GmbH. W wyniku objęcia nowych udziałów przez pana Theodora Kaczmarczyka ERBUD S.A. posiada obecnie 98,04% udziałów w kapitale zakładowym spółki MOD 21 Sp. z o.o. i tyle samo głosów na zgromadzeniu udziałowców tejże spółki. Udziały pana Kaczmarczyka nie są udziałami uprzywilejowanymi.

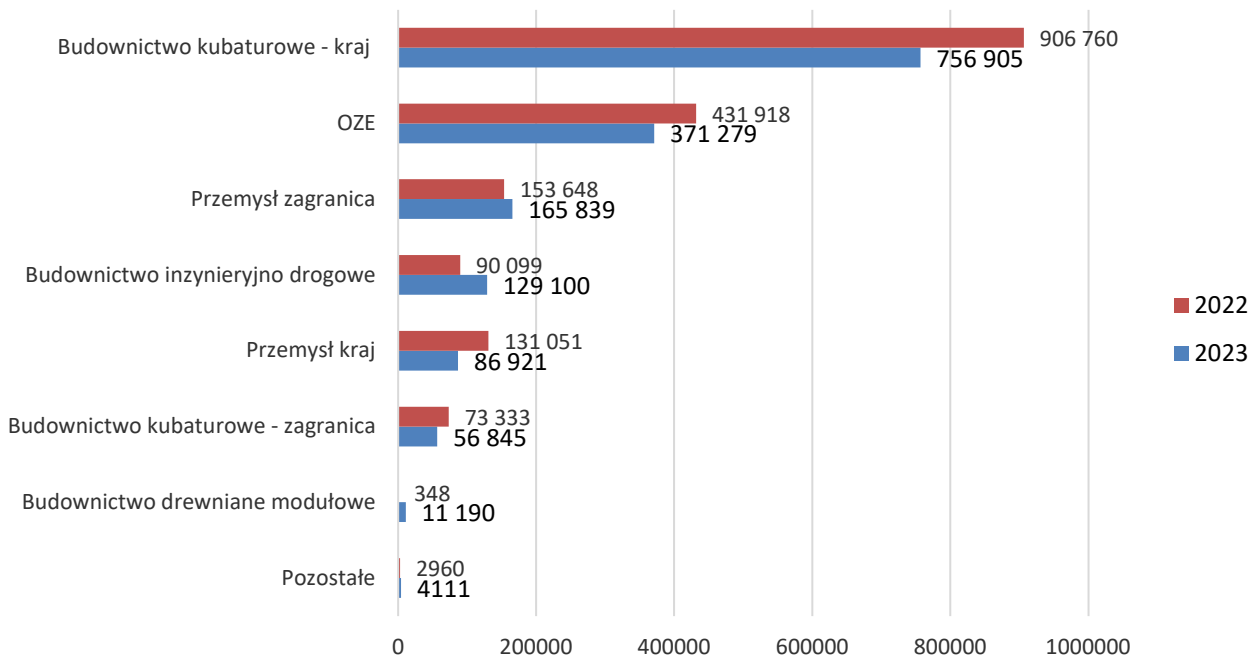
W dniu 23 sierpnia 2023 r. Spółka ONDE S.A. raportem bieżącym nr 20/2023 poinformowała, że w dniu 22 sierpnia 2023 zarejestrowane zostało przez Sąd Rejonowy w Toruniu obniżenie kapitału zakładowego, umorzenie akcji własnych oraz związane z nimi zmiany Statutu Spółki. Kapitał zakładowy Spółki został obniżony o kwotę 10.344,82 zł, z kwoty 1.100.600,00 zł do kwoty 1.090.255,18 zł, wskutek umorzenia akcji własnych Spółki nabytych przez Spółkę w łącznej liczbie 517.241 akcji, z łącznej liczby akcji 55.030.000 akcji do 54.512.759 akcji. Tym samym aktualna wysokość kapitału zakładowego wynosi 1.090.255,18 zł i dzieli się na 54.512.759 akcji zwykłych na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,02 zł każda. Ogólna liczba głosów wynikająca z wszystkich akcji Spółki to 54.512.759 głosów.

2.2. Struktura aktywności

Grupa ERBUD jest postrzegana jako jedna z pięciu największych grup budowlanych w Polsce. Jednak działalność Grupy jest mocno zdywersyfikowana pod względem prowadzonej działalności. Świadczy szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe, wykonywane zarówno w systemie generalnego wykonawstwa jak też podwykonawstwa, budowa instalacji OZE zarówno wiatrowych jak i fotowoltaicznych; usługi drogowo – inżynieryjne, serwis dla przemysłu, budownictwo instalacji odazotowania, odsiarczania, budowa nowoczesnych, przyjaznych środowisku kotłowni, niewielką działalność stanowią również roboty hydrotechniczne. 2023 to rok pierwszej sprzedaży w nowym segmencie, który Grupa ERBUD tworzy od 2021 – segmencie produkcji i sprzedaży drewnianych obiektów modułowych.

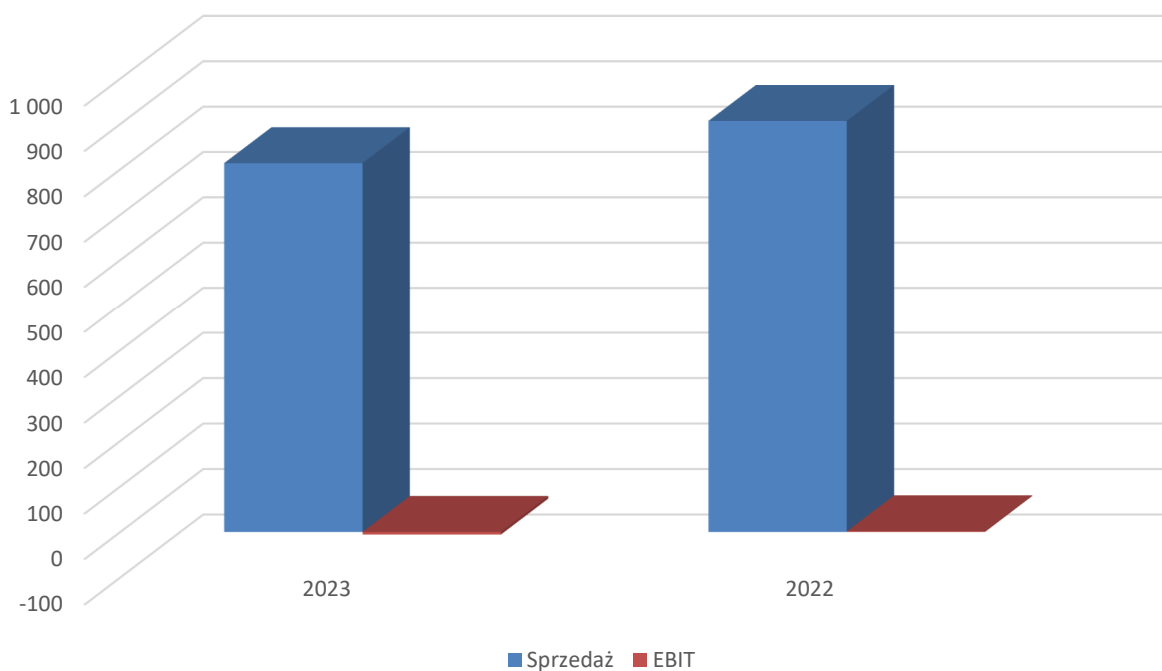
Grupa realizuje zlecenia w kraju jak i za granicą (głównie w Niemczech i w Belgii oraz na Litwie). W I półroczu br. działalność w Polsce stanowiła 85,04% udziału w całkowitych przychodach. W okresie porównywalnym udział ten stanowił 87,30% w przychodach ze sprzedaży Grupy.

PRZYCHODY GRUPY ERBUD 2023 VS. 2022 W PODZIALE NA SEGMENTY

2.3. Budownictwo kubaturowe w Polsce

Budownictwo kubaturowe w kraju: sprzedaż i EBIT w mld PLN

Projekty z zakresu budownictwa kubaturowego w Polsce są realizowane przez ERBUD S.A. ; Erbud International Sp. z o.o. oraz JV WMER Matoc Poland Sp. z o.o. ERBUD S.A. realizuje swoją działalność poprzez trzy oddziały oraz trzy biura techniczne: oddział Warszawa z biurami technicznymi w Szczecinie i Rzeszowie; oddział Toruń z biurem technicznym w Gdańsku o specjalności hydrotechnika oraz oddział Wrocław z biurem technicznym w Krakowie. Nowa struktura została wprowadzona od 1 stycznia obecnego roku i była odpowiedzią na trudną sytuację w budownictwie kubaturowym. Na czele oddziałów stanęli najlepsi menadżerowie, którzy sprawdzili się w najtrudniejszych chwilach. Do oddziału Warszawa został również inkorporowany oddział inżynieryjny, który do 3 kwietnia 2023 r był samodzielną spółką zależną w 100% od ERBUD S.A.

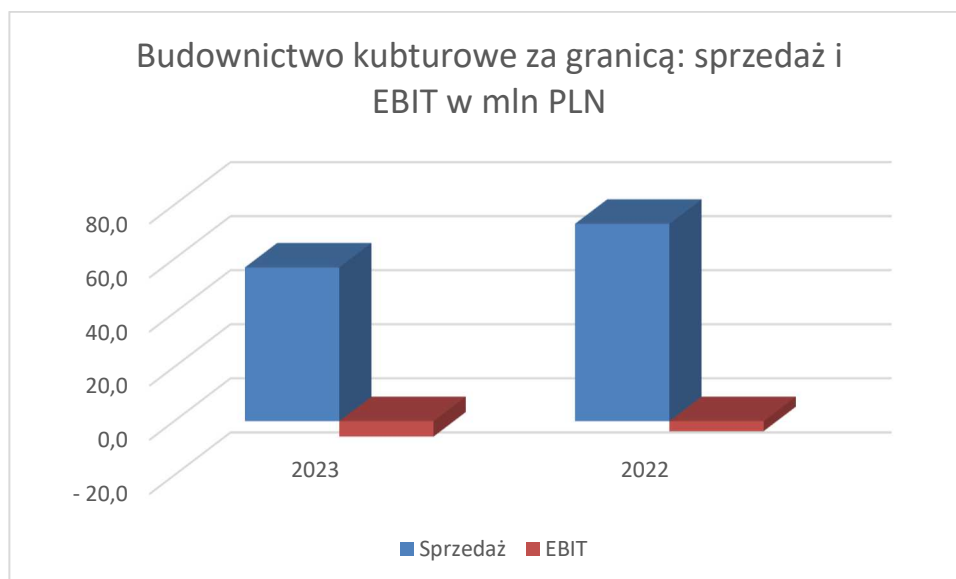
W I półroczu 2023 r. przychody netto Grupy z tytułu budownictwa kubaturowego w kraju wyniosły 756 905 tys. zł, i były o 16,53% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Na koniec czerwca 2023 r. portfel zleceń w działalności kubaturowej w kraju wynosił 1,1 mld zł wobec 1,7 mld zł na koniec czerwca 2022 r., przy czym na II półrocze 2023 r. przypada 0,69 mld zł.

Znaczące umowy podpisane przez ERBUD S.A. do dnia publikacji sprawozdania:

- **9 lutego 2023 r.** – Podpisanie znaczącej umowy o wartości ok. 50 mln PLN netto na wykonanie bazy serwisowej dla morskiej farmy wiatrowej (The Operations and Maintenance Base) z Baltic Power sp. z o.o.
- **24 marca 2023 r.** – Podpisanie umowy na roboty ogólnobudowlane z LINDE GmbH, LINDE Engineering. Wartość kontraktu wynosi 12,6 mln EUR (59,3 mln zł).
- **13 kwietnia 2023 r.** – Podpisanie umowy na budowę Sądu Rejonowego Katowice Wschód. Wartość kontraktu – 92,6 mln zł. Inwestor: Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Katowicach.
- **23 maja 2023 r.** – Podpisanie umowy na realizację hali produkcyjno-magazynowej wraz z częścią socjalną oraz niezbędną infrastrukturą. Wartość robót to 69,8 mln zł. Inwestor: Universal Scientific Industrial Poland Sp. z o.o
- **28 czerwca 2023 r.** – Podpisanie umowy na realizację wielorodzinnego budynku mieszkalnego wraz z lokalami usługowymi i garażem podziemnym. Wartość robót to 64,2 mln zł. Inwestor: PROJEKT CISZEWSKIEGO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa.
- **13 lipca 2023 r.** – podpisanie aneksu nr 1 do umowy na wytworzenie i dostawę kotłów gazowych oraz budowę kotłowni, realizowanej pierwotnie przez spółkę Erbud Industry Sp. z o.o. Wartość aneksu to 94,5 mln zł, a łączna wartość umowy to 142 mln zł. Inwestor: PFEIFER & LANGEN POLSKA S.A.

2.4. Budownictwo kubaturowe za granicą

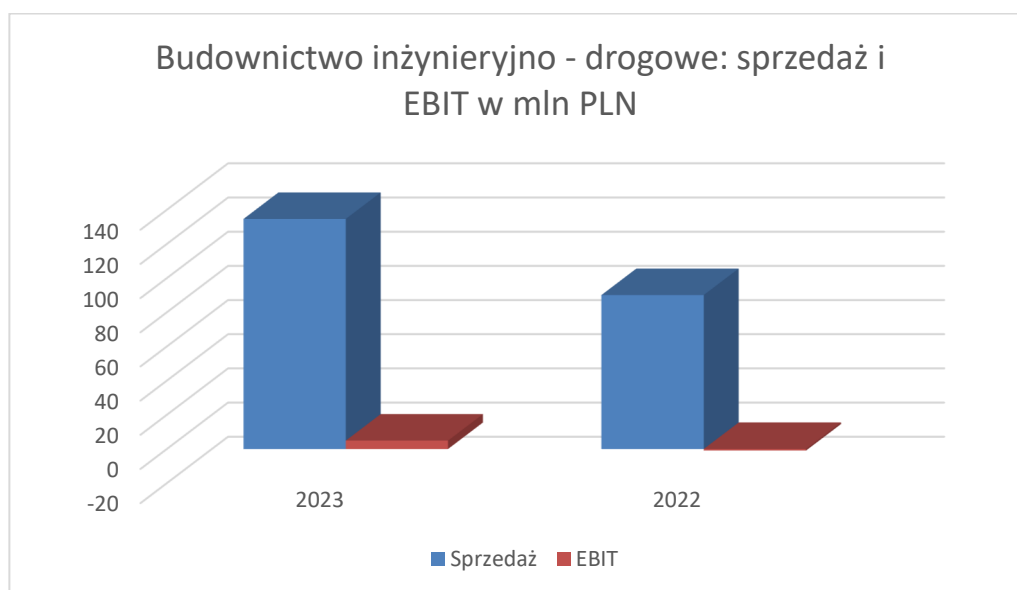

Projekty z zakresu budownictwa kubaturowego za granicą są realizowane przede wszystkim przez MOD 21 GmbH (dawniej GWI BAUUNTERNEHMUNG GmbH) - na terenie Niemiec oraz Erbud International Sp. z o.o. i ERBUD S.A. (na rynku belgijskim, holenderskim, luksemburskim). Ze względu na sytuację ekonomiczną w Niemczech i na negatywny rozwój w sektorze budownictwa konwencjonalnego (recesja, spadek zamówień na prace budowlane, drastyczny wzrost kosztów energii i materiałów budowlanych) w marcu 2023 r. podjęto decyzję o zamknięciu oddziału budownictwa konwencjonalnego (Hochbau) w spółce MOD21 GmbH do końca 2023 roku. W związku z powyższym zwolniono 33 pracowników. Ta radykalna decyzja była wynikiem dokładnej analizy kluczowych danych liczbowych spółki z ostatnich kilku lat. Jednocześnie spółka chce się całkowicie skoncentrować na budownictwie modułowym. Zadaniem spółki będzie sprzedaż drewnianych obiektów modułowych produkowanych przez spółkę siostrę MOD 21 Sp. z o.o. Projekty kubaturowe są kończone i nie są podpisywane nowe umowy. W IIQ 2023 zwolniono 30 osób zajmujących się budownictwem kubaturowym.

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. segment – kubatura zagranica przyniosła Grupie ERBUD 56,8 mln zł przychodów, o 22,48% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Spadek sprzedaży został wygenerowany ze względu na wygaszanie działalności kubaturowej w MOD21 GmbH.

W czerwcu 2023 r. portfel zamówień zagranicznych wynosił 0,6 mld zł. w porównaniu ze 0,3 mld zł w analogicznym okresie roku 2022r., przy czym na II półrocze 2023 r. przypada 0,56 mld zł.

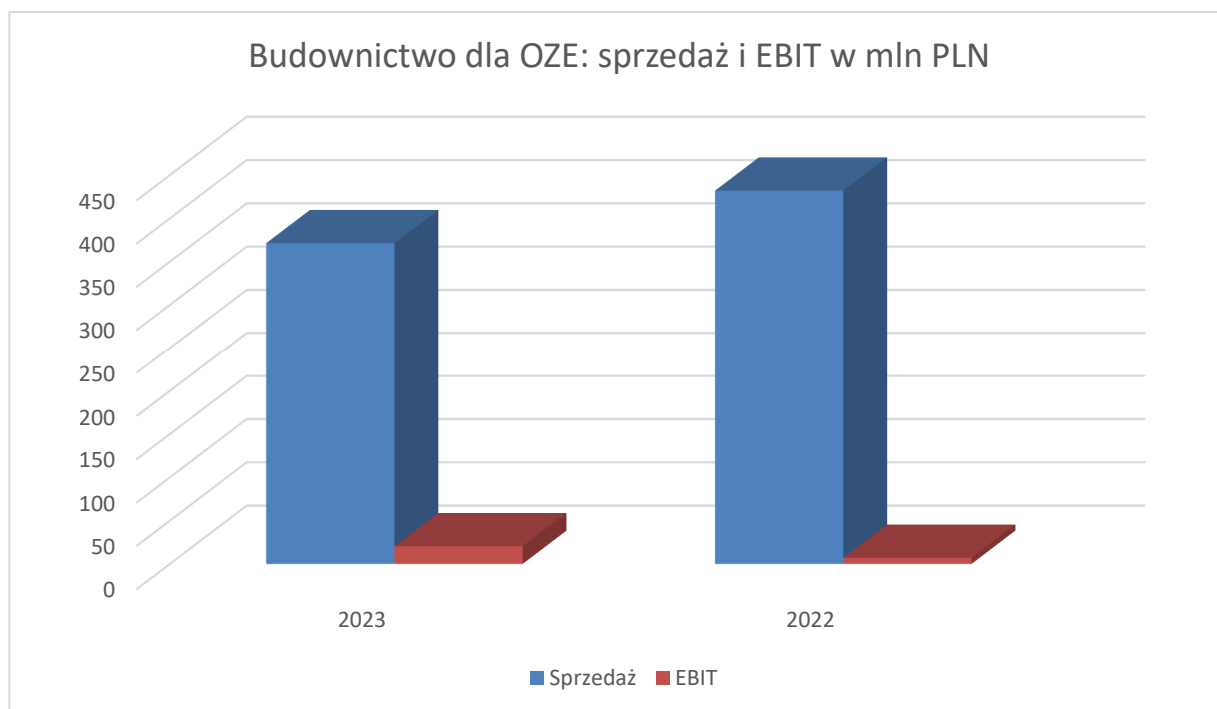
2.5. Budownictwo drogowo – inżynieryjne

W segmencie drogowo - inżynieryjnym działa spółka-córka ERBUD S.A. – ONDE S.A. W I półroczu 2023 przychody tego segmentu stanowiły 129,1 mln. zł. W porównaniu z analogicznym okresem roku 2022 sprzedaż wzrosła o 43,29%. Największą realizacją w tym segmencie jest w dalszym ciągu budowa drogi S3 w konsorcjum z Mosty Łódź S.A.

Na koniec czerwca 2023 r. segment posiada portfel zamówień o wartości 0,229 mld zł, z czego na rok 2023 przypada 0,2 mld zł. W porównywalnym okresie 2022 portfel w tym segmencie wynosił 0,15 mld zł.

2.6. OZE

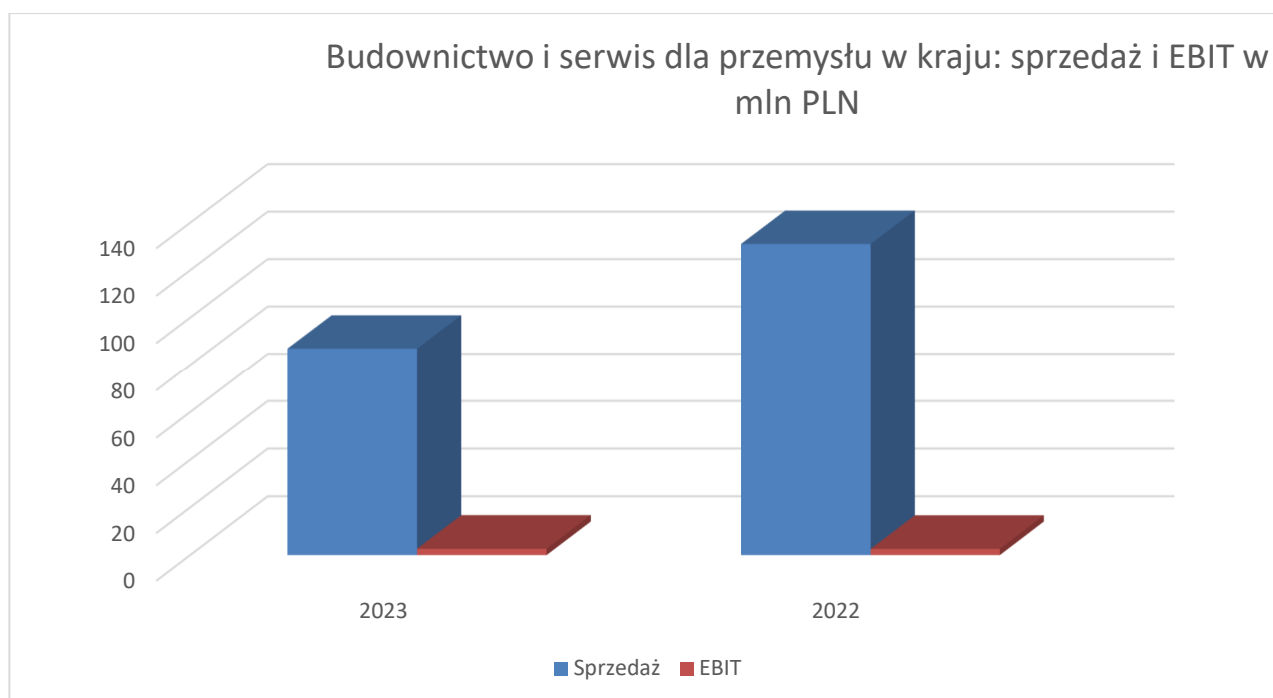

W ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2023 r. działalność w segmencie OZE przyniosła 371,2 mln zł przychodów, 18,52% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (432 mln zł.).

Na koniec czerwca 2023 r. segment OZE posiadał portfel zamówień o wartości 0,56 mld zł, z czego na rok 2023 przypada 0,39 mld zł. W porównywalnym okresie 2022 portfel w tym segmencie wynosił 0,47 mld zł.

IIQ 2023 zakończył się sprzedażą jednego z projektów własnych ONDE – 18 MV farma fotowoltaiczna „Cyranka”.

2.7. Serwis dla przemysłu w kraju

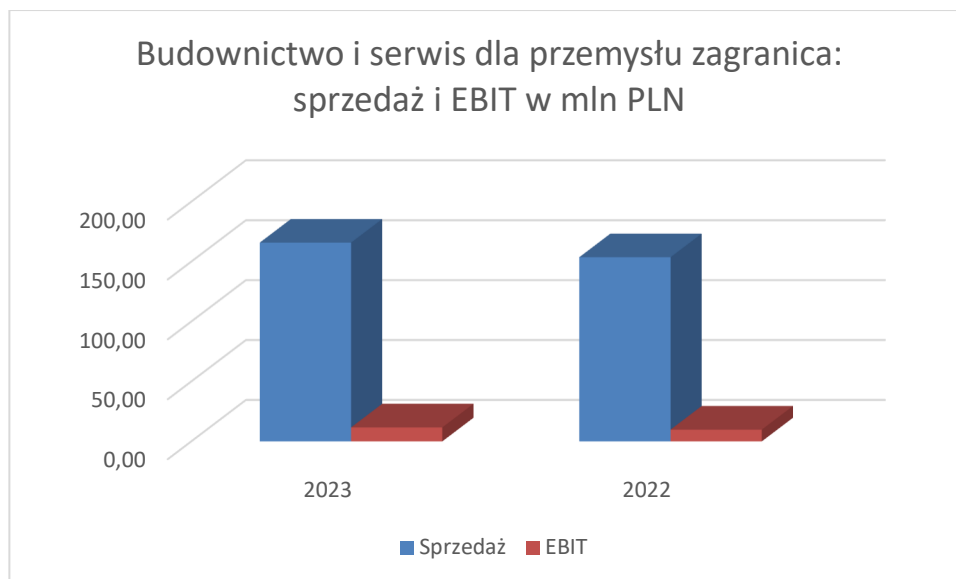

Projekty w segmencie usług dla przemysłu w Polsce są przedmiotem działalności trzech spółek zależnych: Erbud Industry Centrum, Erbud Industry Południe oraz Satchwell Sp. z o.o.

W I półroczu 2023 r. przychody segmentu budownictwo i serwis dla przemysłu wyniosły 87 mln zł w porównaniu z 131 mln zł w analogicznym okresie poprzedniego roku, co stanowi spadek o 33,67%.

Na koniec czerwca 2023 r. segment posiadał portfel zamówień o wartości 0,10mld zł, z czego na rok 2023 przypada 0,08 mld zł. W porównywalnym okresie 2022 portfel w tym segmencie wynosił 0,15 mld zł.

2.8. Serwis dla przemysłu za granicą

Serwis dla branży energetycznej oraz szeroko rozumianego przemysłu poza krajem są przedmiotem działalności spółek IVT Weiner + Reimann GmbH, IVT Menzenbach GmbH oraz IKR GmbH.

W 2023 r. sprzedaż spółek IVT oraz IKR wyniosła 165,8 mln zł vs 153,6 mln zł w roku ubiegłym.

Na koniec czerwca 2023 r. segment posiadał portfel zamówień o wartości 0,23 mld zł, z czego na rok 2023 przypada 0,15 mld zł. W porównywalnym okresie 2022 r. portfel w tym segmencie wynosił 0,12 mld zł.

IVT oferuje pełną gamę nowoczesnych technologii przemysłowych. Poza montażem i demontażem instalacji przemysłowych, IVT oferuje również szereg różnorodnych usług dla zakładów przemysłowych.

IVT działa w następujących obszarach biznesowych:

- Konstrukcje stalowe i rurociągowie
- Inżynieria przemysłowa i zakładowa
- Technologia elektryczna, meteorologiczna, pomiarowa i kontrolna
- Technologia domów i budynków
- Techniczne zarządzanie budynkiem
- Zarządzanie przestojami
- Wulkanizacja przemysłowa
- Zatrudnienie tymczasowe (poprzez spółkę zależną IVT Menzenbach)

Działalność IVT koncentruje się w regionie Renu-Ruhry – oprócz biura głównego IVT posiada oddziały zlokalizowane na terenie zakładów klientów: Bottrop, Dinslaken, Duisburgu, Krefeld i Moers.

IVT swoją działalność opiera na długoterminowych relacjach z klientami. W portfolio klientów IVT znajdują się przedsiębiorstwa działające w:

- ArcelorMittal Duisburg – przemysł stalowy
- ArcelorMittal Bottrop – koksownia
- Axel Springer - drukarnia (zdjęcie / Welt am Sonntag)
- Benteler Steel / Tube - produkcja rur
- Cargill – Przemysł spożywczy
- Ineos - chemia
- Minegas / MingasPower - wydobycie gazu kopalnianego i wytwarzanie energii
- RAG - napełnianie szybu/monitorowanie poziomu wody i metanu
- Rondo Food – karma dla zwierząt
- SBO (dawniej OGM) - zarządzanie budynkami użyteczności publicznej
- STEAG - dostawca energii
- VIVAWEST - Spółdzielnia Mieszkaniowa

Pierwszą połowę roku można określić jako bardzo udaną dla IVT. W związku z bardzo dobrą sytuacją zamówień oraz udanych negocjacji z Klientami IVT był w stanie znacznie poprawić zarówno obrót, jak i sytuację rentowną w porównaniu z planem. W porównaniu z okresem ubiegłego roku

pierwsze miesiące charakteryzowały się dużą aktywnością w zasypie szybu. Z dzisiejszej perspektywy 2023 r. będzie nie tylko kontynuacją bardzo udanego 2022 r., ale dobre wyniki zostaną ponownie przekroczone.

IKR GmbH jest dostawcą usług dla przemysłu oraz prowadzi również większe skalowo kontrakty projektowe. Dysponując kompetentnymi i wykwalifikowanymi pracownikami świadczy usługi w wysokiej jakości i umiarkowanych cenach. IKR działa jako partner dla swoich klientów i opiera się na długoterminowej, opartej na zaufaniu współpracy.

IKR posiada siedzibę w Bitterfeld-Wolfen z własną produkcją i własną firmą szkoleniową.

IKR GmbH realizuje przede wszystkim zamówienia z zakresu budowy rurociągów i instalacji.

IKR posiada oddziały w Bawarii w zakładzie Wacker-Chemie w Burghausen, własny zakład produkcyjny w Guben (Lausitz) oraz w Hamburgu na terenie firmy Nynas GmbH & Co. KG.

IKR jest specjalistą w następujących obszarach biznesowych:

Petrochemia: IKR realizuje nową budowę oraz rozbudowę i przebudowę instalacji w rafineriach, instalacjach gazowych i wodorowych oraz separatorach powietrza.

Chemia:

Towarzyszy swoim klientom w najważniejszych kwestiach, takich jak zrównoważony rozwój, oszczędność energii i zwiększona świadomość ekologiczna.

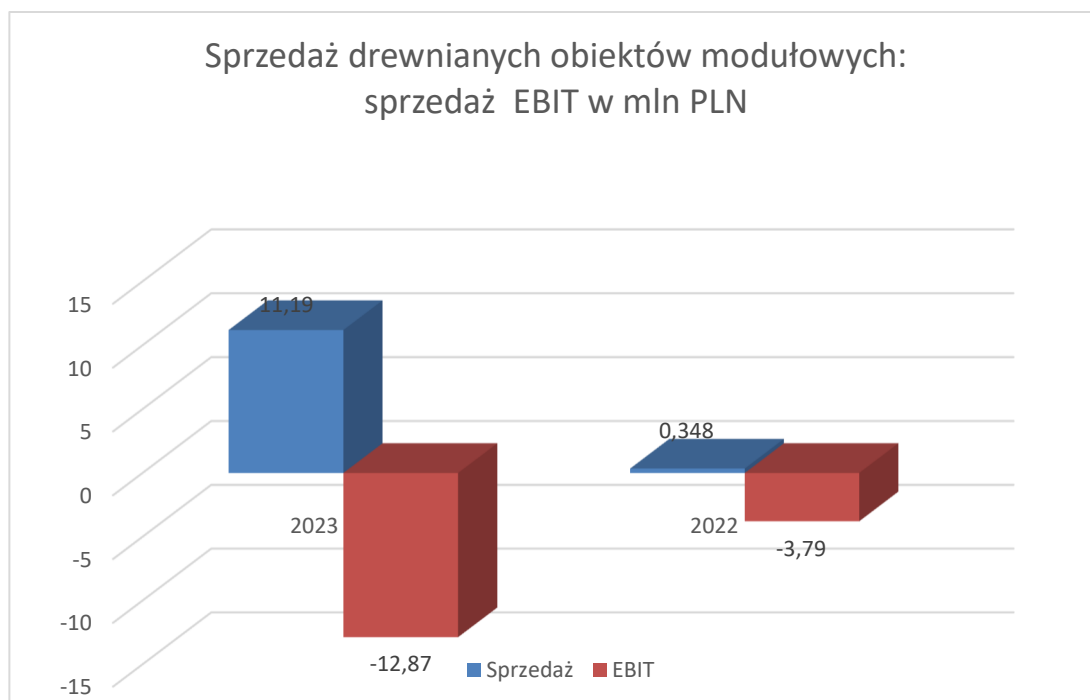
Przemysł/Energia:

IKR planuje i buduje systemy inżynierii procesowej na terenach elektrowni, przemysłu spożywczego i oczyszczalni ścieków. Innym celem jest budowa obiektów testowych zarówno dla przemysłu jak i uniwersytetów.

IKR udało się zrealizować założone w pierwszej połowie roku cele. Cieszy to tym bardziej że w biznesie projektowym trwa kryzys związany z wojną w Ukrainie a klienci podejmują bardzo ostrożne działania. Planowane inwestycje w których IKR również powinien być aktywny zostały przesunięte na II i III kwartał 2023 r.

Niemniej jednak obecnie można założyć że cele wyznaczone na 2023 r. nie tylko zostaną osiągnięte ale i przekroczone.

2.9. Produkcja i sprzedaż drewnianych obiektów modułowych.

W I półroczu 2023 r. przychody segmentu modułowego wyniosły 11,2 mln zł. Były to pierwsze przychody wygenerowane w tym segmencie.

Na koniec czerwca 2023 r. segment posiadał portfel zamówień o wartości 0,12 mld zł, w tym warunkowa umowa na budowę mieszkań na wynajem w wysokości 0,08 mld zł; z czego na rok 2023 przypada 0,06 mld zł.

W kwietniu 2023 rozpoczęto produkcję pierwszego budynku modułowego, tj. przedszkola dla gminy Eisingen w Niemczech, składającego się z 25 modułów o łącznej powierzchni 524 m². W II kwartale 2023 rozpoczęto również produkcję schroniska dla osób w kryzysie uchodźstwa, zamówionego przez Urząd Miasta w Monachium. Budynek ten będzie mieć 3.636 m² i składać się będzie z 105 modułów. Ponadto spółka wygrała szereg przetargów, m.in. na produkcję przedszkola dla gmin Reutlingen i Rüdersdorf k. Berlina czy centrum pozaszkolnego w Stralsund, które mogą być realizowane w II połowie 2023 r. po ostatecznym potwierdzeniu wejścia w życie kontraktów przez zamawiających.

W I kwartale 2023 rozpoczęto inwestycję w drugą linię produkcyjną, umożliwiającą produkcję konstrukcji modułowych z drewna klejonego krzyżowo (CLT – cross laminated timber). Wartość inwestycji to blisko 13 milionów złotych, a inwestycja będzie ukończona w listopadzie 2023 r. W związku z ww. inwestycją zatrudnienie w spółce MOD21 sp. z o.o. zostanie zwiększone do ok. 190 osób.

Obecnie nadal rozbudowywany jest dział sprzedaży i kalkulacji. Spółka zamierza również zatrudnić w najbliższym czasie do biura w Düsseldorfie kierowników projektów i kierowników budów. Decyzja o zmianie profilu z budownictwa konwencjonalnego na budownictwo modułowe podyktowana jest bardzo dobrymi perspektywami rozwoju tego drugiego segmentu. Branża nieruchomościowa w Niemczech negocjuje z rządem federalnym wprowadzenie obowiązku dla jednostek samorządu terytorialnego budowy min. 30% nowych budynków w technologii drewnianej (Immobilienverband: 30-Prozent-Quote für Modulbau, Süddeutsche Zeitung, 3.05.2023 r.). Cel ten jest odzwierciedleniem opublikowanych w czerwcu 2023 r. przez Federalne Ministerstwo Mieszkalnictwa, Rozwoju Miast i Budownictwa założeń tzw. inicjatywy drzewnej (Holzbauinitiative. Strategie der Bundesregierung zur Stärkung des Holzbaus als ein wichtiger Beitrag für ein klimagerechtes und ressourceneffizientes Bauen, BMWSB, Berlin 2023). Przyjęcie takiej strategii przez niemiecki rząd federalny stworzy ogromny rynek dla budownictwa modułowego w Niemczech.

2.10. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń dotyczących emitenta

W okresie pierwszego półrocza 2023 w Grupie Emitenta nie miały miejsca istotne dokonania oraz niepowodzenia, które mogłyby mieć znaczący wpływ na sytuację finansową. Zarówno Emitent jak też podmioty od niego zależne prowadzą statutową działalność.

W pierwszym półroczu Zarząd Grupy w dalszym ciągu koncentrował się na renegocjacji umów o roboty budowlane, które zostały podpisane przed napaścią Rosji na Ukrainę. Gwałtownie rosnące koszty spowodowały, że umowy stały się nierentowne. Dzięki staraniom menadżerów Grupy ERBUD od dnia wybuchu wojny do 30 czerwca 2023 r. udało się zwiększyć wartość podpisanych przed 2022 rokiem umów o ponad 130 mln zł. Jednakże nawet taka skala dopłat pozwoliła jedynie na pokrycie kosztów realizowanych zleceń. Dlatego też segment kubaturowy w kraju zakończył IIQ 2023 wynikiem ujemnym.

Drugim obszarem szczególnego zainteresowania jest segment drewnianych obiektów modułowych. Inwestycja projektowana jako „startup” pomimo dobrego rynku na produkt nie rozwinęła się w spodziewanym tempie. Nowa załoga produkcyjna, nowy „back office” pomimo wsparcia płynącego z ERBUD S.A. nie osiągnął planowanej wcześniej sprzedaży, a w konsekwencji planowanych marż. Okres „uczenia się” nowej organizacji, złożonej z nowych ludzi, poddanej nowym procesom jest znacznie dłuższy niż pierwotnie zakładano. Grupa Erbud od początku swego istnienia działała w sferze usług. MOD 21 to pierwsza spółka produkcyjna w Grupie.

Do pozytywnych zdarzeń należy zaliczyć sprzedaż pierwszego projektu PV o mocy 18 MV „Cyranka”. Tym samym Grupa ONDE będąca w 60% własnością ERBUD S.A. przełamała dotychczasowy trend w zakresie działalności developerskiej projektów związanych z OZE.

Nie bez znaczenia na sytuację Grupy ma zdarzenie opisane jako zdarzenie po dacie bilansowej – ostateczna wygrana z Bankiem Millennium S.A.

2.11. Kierunki rozwoju działalności Grupy ERBUD w kolejnych kwartałach

W II półroczu 2023 r. Grupa ERBUD będzie kontynuować działania mające przede wszystkim na celu ochronę marż na kontraktach realizowanych oraz budowę portfela na lata 2024-2025. Jednym z priorytetów Grupy ERBUD w okresie 2023 – 2025 będzie dochodzenie do pełnego wykorzystania mocy produkcyjnych w segmencie produkcja i sprzedaż drewnianych obiektów modułowych.

Grupa ONDE w kolejnych okresach będzie monetyzowała kolejne projekty związane z OZE i jednocześnie z pozyskanych środków budowała dalej swój bank nowych projektów w różnych fazach realizacji. Kolejnym priorytetem grupy ONDE jest umacnianie swojej pozycji za granicą. Pierwszy przyczółek na Litwie potwierdza słuszność tej strategii.

Zadaniem Grupy ONDE jest również dalszy rozwój usług na rynkach zagranicznych.

Kolejnym, równie ważnym zadaniem, które stoi przed Grupą ERBUD jest dbałość o pozycję gotówkową i dostęp do kapitału zewnętrznego. Sytuacja finansowa Grupy ERBUD jest stabilna. Na 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała 179,7 mln zł dostępnych środków pieniężnych oraz 14,0 mln zł zgromadzone na rachunku VAT. Zobowiązania odsetkowe wynosiły 347,6 mln zł w tym 19,9 mln zł z tytułu przekwalifikowania umów najmu, dzierżawy zgodnie ze standardem MSSF 16. Zadłużenie długoterminowe wyniosło 179,6 mln zł, z czego największą pozycję stanowią zobowiązania z tytułu obligacji z terminem wykupu we wrześniu 2025 r. zadłużenie krótkoterminowe: 173,2 mln zł. Zadłużenie netto, bez uwzględnienia zadłużenia wynikającego z MSSF16 wyniosło 136,4 mln zł.

Grupa Erbud w drugie półrocze 2023 r. weszła z portfelem zleceń na poziomie ok. 2,80 mld zł. Wartość portfela przypadająca na 2023 to ok. 1,6 mld zł. Dla porównania w analogicznym okresie roku poprzedniego wartość portfela na dzień 30 czerwca 2022 wynosiła 2,4 mld zł, z czego na rok 2022 przypadało 1,7 mld. zł.

W okresie styczeń - sierpień 2023 Grupa podpisała kontrakty na wartość ok. 1 538 mln zł.

2.11.1. Zdarzenia po dacie bilansowej, które będą miały wpływ na działalność Grupy w okresach przyszłych.

Zarząd jednostki dominującej na dzień publikacji sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2023 r. zidentyfikował następujące zdarzenie zdarzeń po dacie 30 czerwca 2023 r., które będzie miało mieć na działalność Grupy w 2023 r.:

W dniu 31 lipca 2023 r. Zarząd ERBUD S.A. powziął informację o wydaniu przez Sąd Najwyższy postanowienia o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie od korzystnego dla Spółki wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2021 roku.

W dniu 1 sierpnia 2023 na konto ERBUD wpłynęła kwota w wysokości 112 313 076,28 zł.

3. WYNIKI FINANSOWE GRUPY ERBUD W I PÓŁROCZU 2023 R.

Opis zasad sporządzania półrocznych skróconych sprawozdań finansowych (jednostkowe i skonsolidowane) znajduje się w skonsolidowanym i jednostkowym sprawozdaniu finansowym w dziale: Informacje ogólne.

3.1. Najistotniejsze czynniki kształtujące wynik finansowy

W I półroczu 2023 r. Grupa Kapitałowa ERBUD zamknęła się stratą netto z działalności kontynuowanej na poziomie 4 659 tys. zł wobec straty na poziomie 1 449 tys. zł w I półroczu 2022 r. Wyniki pierwszego półrocza 2023 r. obarczone są negatywnym wynikiem nowego segmentu – produkcja i sprzedaż drewnianych obiektów modułowych oraz negatywnymi wynikami w segmencie budownictwa kubaturowego w kraju i za granicą. Na poziomie zysku/straty z działalności operacyjnej (EBIT) startup MOD21 Sp. z o.o. poniósł stratę w wysokości 10,5 mln zł.

Głównymi elementami mającymi wpływ na generowanie straty netto w pierwszym półroczu 2023 r. są:

- Budowa segmentu produkcji i sprzedaży drewnianych obiektów modułowych. W II kwartale rozpoczęto już sprzedaż produktów ale osiągnięcia BEP należy się spodziewać dopiero w przyszłym roku.
- Znaczny udział w sprzedaży kontraktów podpisanych przed wybuchem wojny na Ukrainie.
- Wygaszanie działalności kubaturowej realizowanej przez MOD21 GmbH (dawne GWI GmbH) – strata na poziomie działalności operacyjnej wynosząca 8,8 mln zł;
- Dokonanie odpisu należności w spółce ERBUD S.A. w wyniku braku możliwości ich egzekucji – 4,9 mln zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w ujęciu analitycznym (w tys. zł).

Grupa ERBUD nie publikował prognoz wyników finansowych na 2023 r.

Wyszczególnienie	2023	2022	Różnica	% różnicy
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i usług	1 582 190	1 790 117	-207 927	-11,62%
Wynik na sprzedaży	120 480	110 676	9 804	8,86%
%Wynik na sprzedaży	7,61%	6,18%		
Wynik operacyjny (EBIT)	10 220	12 399	-2 179	-17,57%
% EBIT	0,65%	0,69%		
EBITDA	28 166	28 816	-650	-2,26%
% EBITDA	1,78%	1,61%		
Wynik brutto	-8 690	5 592	-14 282	-255,40%
% Wynik brutto	-0,55%	0,31%		
Wynik netto	-4 659	-1 449	-3 210	221,53%

3.2. Przychody ze sprzedaży

W I półroczu 2023 r. Grupa uzyskała przychody ze sprzedaży na poziomie 1 582 190 tys. zł, tj. 11,62% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. W H1 2023 sprzedaż wzrosła w segmentach inżynierijno - drogowym (43,29%), usługi dla przemysłu za granicą (7,93%). Pozostałe segmenty wykazały spadek sprzedaży.

3.3. Koszty

Główny element kosztów Grupy ERBUD (57,95% całości kosztów rodzajowych) stanowiły koszty usług obcych, głównie koszty prac zleconych podwykonawcom. W I półroczu 2023 r. wyniosły one 924,9 mln. zł, tj. były o 8,67% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Znaczny udział w strukturze kosztów Grupy posiadały ponadto:

- Wydatki na materiały i energię – ukształtowały się one na poziomie 389,1 mln. zł (24,38% kosztów działalności operacyjnej) i spadły o 32,18% w relacji do I półrocza 2022 r.;
- Koszty świadczeń pracowniczych – zamknęły się kwotą 241,2 mln zł (15,11% kosztów działalności operacyjnej), w porównaniu do wartości z I półrocza 2022 r. nastąpił wzrost tej grupy kosztów o 1,43%.

Łącznie koszty rodzajowe w I półroczu 2023 r. spadły o 14,41% w porównaniu do analogicznego okresu 2022 r.

Koszty działalności operacyjnej (w tys. zł)

	2023	2022	Różnica	% różnicy
Koszty rodzajowe razem	1 595 945	1 864 684	-268 739	-14,41%
Usługi obce	924 926	1 012 758	-87 832	-8,67%
Zużycie materiałów i energii	389 093	573 729	-184 636	-32,18%
Koszty świadczeń pracowniczych	241 224	237 813	3 411	1,43%
Amortyzacja	17 946	16 417	1 529	9,31%
Podatki i opłaty	7 314	10 170	-2 856	-28,08%
Pozostałe koszty rodzajowe	13 730	11 835	-1 895	-16,01%
Wartość sprzedanych materiałów	1 712	1 962	-250	-12,74%

3.4. Pozostałe przychody

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W I półroczu 2023 r. wynik Grupy z pozostałej działalności operacyjnej łącznie z utratą wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów wyniósł -8 854 tys. zł, wobec -108 tys. zł w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wśród pozostałych przychodów operacyjnych największymi pozycjami były zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych – 931,2 tys. zł. Pozostałe koszty operacyjne były wyższe o 147%, a największą pozycją były odpisy na należności – 4,9 mln zł.

Wynik na działalności finansowej

Wynik na działalności finansowej Grupy był ujemny i wyniósł -18 151 tys. zł wobec -6 495 tys. zł straty za I półrocze poprzedniego roku. W omawianym okresie koszty finansowe wzrosły o 79% r/r. Po stronie kosztów największe pozycje stanowiły odsetki od obligacji, kredytów i pozostałe 15,9 mln zł, oraz ujemne różnice kursowe w wysokości 9,8 mln zł.

Wśród przychodów finansowych w I półroczu 2023 r. największą pozycję stanowiły odsetki od udzielonych pożyczek – 3,8 mln zł oraz dodatnie różnice kursowe – 4,6 mln zł. Wzrost przychodów finansowych na dzień 30 czerwca 2023 w stosunku do 30 czerwca 2022 wyniósł 3,9%.

3.5. Sprawozdanie z sytuacji finansowej

30 czerwca 2023 r. aktywa ogółem Grupy Kapitałowej ERBUD wyniosły 1 972 mln zł i były o 2,20% niższe w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r.

Główne elementy aktywów Grupy to:

- Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, w tym kaucje. Wynosiły one 646 mln zł, czyli 33,18% całości aktywów. Wartość ich spadła w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. o 15,74%;
- Kolejną znaczącą pozycję aktywów stanowią należności z wyceny kontraktów budowlanych – 533 mln zł – 27,1% sumy aktywów (wzrost w stosunku do 31 grudnia 2022 r. o 23,76%). Wzrost wartości wyceny kontraktów miał miejsce przede wszystkim w ERBUD S.A. – 23,8% oraz ONDE S.A. – 24,3%. Jest to efekt m.in. realizacji kontraktów w ramach polskiego ładu oraz realizacji kontraktów z możliwością fakturowania gotowych elementów.
- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w wysokości 193,6 mln zł wraz ze środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku VAT (spadek o 2,84% w porównaniu do stanu na koniec 2022 r.).
- Aktywa trwale wyceniono na 436,8 mln zł, tj. 22,15% aktywów. Wartość ich była o 1,30% niższa w porównaniu do stanu na koniec 2022 r. Składały się na nie przede wszystkim rzeczowe aktywa trwale (220 mln zł), aktywa z tytułu podatku odroczonego (88 mln zł), inwestycje ujmowane metoda praw własności (52 mln zł)
- Aktywa obrotowe w wysokości 1 535 mln zł stanowiły 78% wartości aktywów i ich wartość spadła o 2,45% w porównaniu do stanu na koniec 2022 roku.

Na 30 czerwca 2023 r. kapitały własne wyniosły 626,7 mln zł, (w tym kapitały udziałowców niekontrolujących 129,6 mln zł) wobec 665 mln zł na koniec 2022 r. (spadek o 5,82%).

Ponadto znaczny udział w sumie bilansowej Grupy miały następujące pozycje:

- Zobowiązania krótkoterminowe ogółem w wysokości 1 103 mln zł (55,92 pasywów) były o 0,39% wyższe niż na dzień 31.12.2022r;
- Zadłużenie odsetkowe wyniosło 349 mln zł (17,68% pasywów), w tym 19,9 mln zł. z tytułu zmiany MSSF 16 i było o 35,9 mln zł (11,51%) wyższe niż na koniec roku 2022 r.

3.6. Przepływy pieniężne

W ciągu I półrocza 2023 r. Grupa ERBUD zanotowała dodatnie przepływy pieniężne na poziomie 15,7 mln zł (-216,8 mln zł w analogicznym okresie poprzedniego roku). Złożyły się na nie:

- Dodatkowo przepływy pieniężne z działalności operacyjnej w wysokości 2,33 mln zł
- Ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej w wysokości 8,97 mln zł;
- Dodatkowo przepływy z działalności finansowej – 22,35 mln zł;
- Na dzień 30 czerwca 2023 r. Grupa posiadała środki pieniężne i ich ekwiwalenty w wysokości 193,6 mln zł, uwzględniając środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT (spadek o 2,8% w porównaniu do stanu na koniec 2022 r.).

3.7. Zmiany w kapitale własnym

Na 30 czerwca 2023 r. kapitały własne wyniosły 643,9 mln zł, (w tym kapitały udziałowców niekontrolujących 129,4 mln zł) wobec 665,5 mln zł na koniec 2022 r. (spadek o 3,25%).

Zmiany w wartości kapitałów własnych wynikały z wyniku za okres sprawozdawczy oraz z wypłaconej dywidendy.

3.8. Zadłużenie odsetkowe

Na koniec czerwca 2023 r. łączne zadłużenie odsetkowe (kredyty, pożyczki, obligacje, leasingi) Grupy ERBUD wynosiło 350 mln zł w tym 173 mln zł zadłużenia krótkoterminowego.

Wzrost zobowiązań odsetkowych w stosunku do końca 2022 roku (313 mln zł; 11,95%) wynika przede wszystkim z większego wykorzystania kredytów i pożyczek zarówno długo jak i krótkoterminowych. Wzrost długoterminowych – 9,58%; krótkoterminowych – 47,26%

Wyszczególnienie	30.06.2023	31.12.2022	30.06.2022
------------------	------------	------------	------------

środki pieniężne	193 647	199 299	161 250
zobowiązania odsetkowe	349 938	312 575	338 675
MSSF 16	19 891	30 538	8 143
realne zadłużenie odsetkowe	330 047	282 037	330 532
zadłużenie netto	136 400	82 738	169 282

Najważniejsze umowy finansowe podpisane do dnia publikacji sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2023 r.

W dniu 26 czerwca 2023 r. podpisano umowę nr 10 1020 1026 0000 1602 0594 1028 limitu kredytowego wielocelowego z PKO Bank Polski S.A. Na mocy niniejszej umowy ERBUD S.A. może korzystać z wielocelowej linii w wysokości 70 mln zł, przy czym w ramach linii podlimit dotyczący zadłużenia wynosi 20 mln zł. Niniejsza umowa obowiązuje przez kolejnych 12 miesięcy tj. do 28 czerwca 2024 r.

W dniu 6 lipca 2023 r. ERBUD S.A. wraz z ONDE S.A. podpisały z Santander Bank Polska S. A. Aneks nr 12 do Umowy o MultiLinie nr K01393/15 z dnia 20 listopada 2015 r. wraz z późniejszymi zmianami. Na mocy niniejszego Aneksu Emitent oraz Spółka ONDE S.A. mogą korzystać z linii wielocelowej (kredyt w rachunku bieżącym oraz linia na gwarancje bankowe i akredytywy) do kwoty 140.000.000,00 zł (sto czterdzieści milionów zł), z zastrzeżeniem, że Spółka ERBUD S.A. będzie mogła korzystać z usług w ramach Limitu do kwoty 60.000.000,00 zł (sześćdziesiąt milionów zł). Zapadalność linii przypada na dzień 07.07.2024 roku. Pozostałe warunki nie uległy zmianie.

Zabezpieczenia spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych w bankach przez Grupę to:

- hipoteki umowne i kaucyjne na aktywach Grupy,
- zastaw na udziałach w przypadku zakupu akwizycyjnych,
- cesje praw z umów na kontrakty budowlane,
- wzajemne poręczenia podmiotów wchodzących w skład Grupy,
- poddanie się egzekucji w trybie art. 777 k c,
- klauzule potrącenia wierzytelności z rachunków bankowych,
- weksle własne in blanco,
- przewłaszczenie lokat pieniężnych stanowiących umowy procent zabezpieczonych wierzytelności.

Zestawienie powyższych zabezpieczeń znajduje się w półrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ERBUD za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r.

Umowy kredytowe oraz wielocelowe umowy finansowe (kredyt wraz linią na gwarancję) na dzień publikacji sprawozdania finansowego zawierają wskaźniki finansowe, które kredytobiorca zobowiązał się utrzymywać w okresie kredytowania. Na dzień 30 czerwca 2023 r. Grupa nie złamała żadnych wskaźników finansowych (kovenantów) zapisanych w obowiązujących umowach z instytucjami finansowymi.

Na dzień bilansowy 30.06.2023 r. Grupa ERBUD posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 2 073 425 tys. zł., które mogą zostać wykorzystane na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Podpisane umowy kredytowe przez podmioty z Grupy ERBUD – stan na 5 września 2022 r.

Bank	Rodzaj zobowiązania	Kwota (w tys. zł)	Waluta	Warunki oprocentowania	Terminy spłat	Platność rat	Kredytor
BNP Paribas Bank Polska S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	11 000	zł	WIBOR 3M +1,50%	2023.10.30	jednorazowo	ERBUD S.A. 3 000; ONDE S.A. 5 000; ERBUD INTERNATIONAL 3 000;
mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	40 000	zł	WIBOR 1M +1,60%	2023.09.28	jednorazowo	ERBUD S.A. – 15 000; ONDE S.A. – 30 000
mBank S.A.	kredyt obrotowy	23 721	zł	WIBOR 1M + 1,60%	2023.09.28	jednorazowo	Onde S.A.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	zł	WIBOR 3M 1,60%	2024.06.28	jednorazowo	ERBUD S.A.
Alior Bank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	10 000	zł	WIBOR 3M+1,6%	2023.09.30	jednorazowo	ERBUD S.A.
ING Bank Śląski S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	64 000	zł	WIBOR 1M+1,65%	2024.01.31	jednorazowo	ERBUD S.A – 64.000.; ONDE S.A – 20 000.; ERBUD Industry Centrum – 4 000; Erbud International 5 000;
Santander Bank Polska S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	5 000	zł	WIBOR 1M+2,0%	2024.07.07	jednorazowo	ERBUD S.A.
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Kredyt nieodnawialny na zakup nieruchomości	4 994	euro	3,69%	2028.04.27	ratalnie	ERBUD S.A.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	7 000	zł	WIBOR 1M+1,40%	2023.09.30	jednorazowo	ERBUD S.A.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	4 000	zł	WIBOR 1M+1,40%	2023.09.30	jednorazowo	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	7 000	zł	WIBOR 1M+1,40%	2023.09.30	jednorazowo	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt inwestycyjny na zakup udziałów w Satchwell Sp. z o.o.	2 673	zł	WIBOR 3M+1,55%	2026.05.29	Raty kwartalne	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	kredyt obrotowy	7 000	zł	WIBOR O/N+1,40%	2023.09.30	jednorazowo	ERBUD Industry Południe Sp. z o.o.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Kredyt obrotowy	1 000	zł	WIBOR 1M+1,40%	2023.09.30	jednorazowo	Satchwell Sp. z o.o.
mBank S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	3 000	zł	WIBOR 1M +1,5%	2023.09.28	jednorazowo	ERBUD International sp. z o.o.
ING Bank Śląski S.A.	Kredyt inwestycyjny	1 913	zł	WIBOR 1M + 2,15%	2025.11.30	Ratalnie	ONDE S.A.
Santander Bank Polska S.A.	kredyt w rachunku bieżącym	20 000	zł	WIBOR 1M + 2,0%	2024.07.07	jednorazowo	ONDE S.A.
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Kredyt nieodnawialny na remont i rozbudowę nieruchomości	1 944	euro	3,69%	2028.05.20	ratalnie	MOD21 Sp. z o.o
CommerzBank AG	Kredyt w rachunku bieżącym	2 000	euro	EURIBOR 3M+ 0,25%	2024.04.30	jednorazowo	MOD21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)

Deutsche Bank AG	Kredyt w rachunku bieżącym	1 000	euro	6,00%	2024.04.30	jednorazowo	MOD21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Commerzbank	Kredyt w rachunku bieżącym	1 500	euro	EURIBOR + 1,5%-2,0%	Bezterminowo	jednorazowo	IVT Weiner+Reimann GmbH
National Bank AG	Kredyt w rachunku bieżącym	1 000	euro	EURIBOR + 1,5%-2,5%	Bezterminowo	jednorazowo	IVT Weiner+Reimann GmbH, Erbud Holding DE, IKR
Santander Bank AG	Kredyt w rachunku bieżącym	2 000	euro	EURIBOR + 1,5%-2,5%	Bezterminowo	jednorazowo	IVT Weiner+Reimann GmbH, Erbud Holding DE; IKR
Santander Bank AG	kredyt inwestycyjny	1 068	euro	EURIBOR + 1,5%-2,5%	2025.12.31	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
National Bank AG	kredyt inwestycyjny	181	euro	1,50%	2027.05.31	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
Santander Bank AG	kredyt inwestycyjny	1 900	euro	3,99%	2027.06.30	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
Santander Bank AG	Kredyt samochodowy	302	euro	0,00%-3,92%	2024.07.31	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
KIA Finance	Kredyt samochodowy	26	euro	0,00%-3,92%	2026.06.30	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
Skoda Finance	Kredyt samochodowy	140	euro	0,00%-3,92%	2024.02.24	raty	IVT Weiner+Reimann GmbH
Santander Bank AG	Kredyt samochodowy	49	euro	3,29%	2024.10.01	raty	IKR
Ford Bank AG	Kredyt samochodowy	43	euro	5,99%	2024.09.30	raty	IKR
	Suma:	227 307	zł				
	Suma:	18 147	euro				

3.9. Należności i zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to zarówno poręczenia wystawione przez spółki Grupy ERBUD jak i gwarancje wystawione przez banki oraz towarzystwa ubezpieczeniowe na rzecz kontrahentów Grupy ERBUD na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych, przy czym bankom oraz towarzystwom ubezpieczeniowym przysługuje wobec Grupy ERBUD roszczenie zwrotne z tego tytułu.

Poręczenia udzielone przez ERBUD S.A. – stan na dzień publikacji Sprawozdania

Poręczyciel	Podmiot, któremu udzielono poręczenia	Wartość (w tys. zł)	Przedmiot	Dla kogo	Data wygaśnięcia poręczenia	Rodzaj poręczenia i warunki finansowe
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH (poprzednio) GWI GmbH	15 807	Linia na gwarancje finansowe w wysokości 3 060 EUR	PKO BP S.A. (Oddział Niemcy)	2031.12.31	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1%
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH (poprzednio) GWI GmbH	4 450	gwarancyjne linie ubezpieczeniowe w wysokości 1 mln EUR	Euler Hermes, Zürich, AXA, Bayerische Versicherungsverband, R+V ; Swiss RE	2023.12.31	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1%
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH (poprzednio) GWI GmbH	8 901	Kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 2 mln EUR	Commerzbank	2024.04.30	Gwarancja udzielona przez mBank S.A. na zlecenie ERBUD S.A. Poręczyciel obciąża Spółkę opłatami naliczonymi przez Gwaranta
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH (poprzednio) GWI GmbH	4 450	Kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 1 mln EUR	Deutsche Bank AG	2024.04.30	Gwarancja udzielona przez mBank S.A. na zlecenie ERBUD S.A. Poręczyciel obciąża Spółkę opłatami naliczonymi przez Gwaranta
ERBUD S.A.	ONDE S.A.	6 720	Kredyt inwestycyjny	ING Bank Śląski S.A.	2028.11.30	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	ONDE S.A.	66 755	Poręczenie właściwej realizacji Umowy o roboty budowlane	Sun Power Energy Sp. z o.o.	2026.03.11	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	ONDE S.A.	20 000	Poręczenie właściwej realizacji Umowy o roboty budowlane	ABO Wind Polska Sp. z o.o.	2027.05.19	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	ONDE S.A.	17 300	Poręczenie właściwej realizacji Umowy inwestycyjnej	Eurowind Energy A/S	2028.06.28	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	ONDE S.A.	37 889	Poręczenie właściwej realizacji Umowy o roboty budowlane	EW Rywald Sp. z o.o.	2028.06.20	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH (poprzednio) GWI GmbH	40 498	Poręczenie właściwej realizacji Umowy o roboty budowlane	Monheimer Einkaufszentrum GmbH	Do czasu odebrania robót	Poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	15 000	Poręczenie kredytu inwestycyjnego na rozbudowę hali produkcyjnej	BNP Paribas Bank Polska S.A.	2028.05.20	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	23 364	Poręczenie umowy na leasing linii produkcyjnej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o.	2028.07.13	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości

ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	1 653	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.06.13	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	1 857	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.06.13	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	59	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.03.11	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	1 048	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.03.11	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	75	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.04.07	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	779	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.04.07	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	583	Poręczenie Umowy leasingowej	BNP Paribas Leasing Services Sp. z o.o..	2029.03.11	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 GmbH	44 503	Poręczenie Umowy - linia na gwarancję	CHUBB European Group SE	bezterminowe	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	1 500	Poręczenie - zob. handlowe (kredyt kupiecki)	SIG sp. z o.o.	2024.12.31	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	600	Poręczenie - zob. handlowe (kredyt kupiecki)	Hydrosolar sp. z o.o.	2023.12.31	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	574	Poręczenie - zob. handlowe (kredyt kupiecki)	Abus Crane Systems Polska sp. z o.o.	2023.12.31	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
ERBUD S.A.	MOD 21 Sp. z o.o.	711	Poręczenie - zob. handlowe (kredyt kupiecki)	Abus Crane Systems Polska sp. z o.o.	2023.12.31	Poręczenie wekslowe, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości
Razem:		315 076				

Poręczenia udzielone na rzecz ERBUD S.A. – stan na dzień publikacji Sprawozdania

Poręczyciel	Podmiot, któremu udzielono poręczenia	Wartość w tys. zł	Przedmiot	Dla kogo	Data wygaśnięcia poręczenia	Rodzaj poręczenia i warunki finansowe
ONDE S.A. (podmiot zależny od ERBUD S.A.); ERBUD International Sp. z o.o.(podmiot zależny od ERBUD S.A.) – poręczenie solidarne	ERBUD S.A.	70 000	wielocelowa linia kredytowo – gwarancyjna (LKW)	PKO BP S.A.	2031-09-28	poręczenie cywilne, Poręczyciel pobiera opłatę za poręczenie w wysokości 1% od wartości

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji na rzecz osób trzecich (w tys. zł)

Spółka	Gwarancje zapłaty zobowiązań	Gwarancje dobrego wykonania kontraktu	Gwarancje naprawy wad i usterek	Razem zobowiązania warunkowe
ERBUD S.A.				
30.06.2023	105 593	173 426	278 660	557 679
30.06.2022	112 443	230 660	257 049	600 153
31.12.2021	87 568	238 980	260 306	586 854
ONDES.A.				
30.06.2023	75 585	171 658	107 987	355 230
30.06.2022	20 755	131 031	85 070	236 856
31.12.2021	7 436	160 022	50 907	218 364
MOD 21 GmbH (GWI GmbH)				
30.06.2023	9 486	22 270	34 985	66 741
30.06.2022	6 579	19 997	36 158	62 734
31.12.2021	6 234	19 639	41 138	67 011
ERBUD International Sp. z o.o.				
30.06.2023	340	6 317	6 345	13 002
30.06.2022	340	9 923	6 712	16 975
31.12.2021	1 465	8 936	6 356	16 757
ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o.				
30.06.2023	3 500	12 875	2 346	18 721
30.06.2022	5 680	13 390	3 550	22 621
31.12.2021	1 698	7 811	3 074	12 583
ERBUD Industry Południe Sp. z o.o.				
30.06.2023	229	6 956	2 434	9 619
30.06.2022	0,00	4 506	1 869	6 375

31.12.2021	450	5 629	1 384	7 463
Satchwell Sp. z o.o.				
30.06.2023	0	0	679	679
30.06.2022	0	0	740	740
31.12.2021	0	0	726	726
IVT Weiner+Reimann GmbH				
30.06.2023	2 063	0	842	2 905
30.06.2022	2 438	70	885	3 394
31.03.2021	2 594	70	0	2 664
IVT Menzenbach GmbH				
30.06.2023	716	0	0	716
30.06.2022	754	0	0	754
31.12.2021	741	0	0	741
IKR GmbH				
30.06.2023	4 829	20 810	6 292	31 930
30.06.2022	5 078	13 293	10 395	28 766
31.12.2021	4 990	15 192	7 482	27 665
30.06.2023	Suma			1 057 223
30.06.2022	Suma			984 413
31.12.2021	Suma			949 179

Zobowiązania warunkowe z tytułu pozwów skierowanych przeciwko ERBUD S.A.

Wyszczególnienie	30.06.2023 (wartość w mln zł)	31.12.2022 (wartość w mln zł)
Zobowiązania warunkowe z tytułu pozwów skierowanych przeciwko ERBUD S.A.	46,88	46,88

Na podstawie opinii prawnych oraz znajomości spraw Zarząd ERBUD S.A. określa prawdopodobieństwo wygrania przez Spółkę spraw związanych ze zobowiązaniami warunkowymi jako istotne. Wśród zobowiązań warunkowych najwyższa kwota wynosi 34,4 mln zł i dotyczy sporu z MPL Modlin Sp. z o.o.

Na dzień 30 czerwca 2023 r. w Grupie odnotowano następujące należności warunkowe wynikające z gwarancji z tytułu których spółki z Grupy ERBUD są beneficjentami.

Należności warunkowe z tytułu posiadanych gwarancji

Wyszczególnienie	Stan 30.06.2023 w tys. zł.	Stan 30.06.2022 w tys. zł.	Stan 31.12.2021 w tys. zł.	Spółka
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek, gwarancje zapłaty	82 259	91 538	90 000	ERBUD S.A.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	52 822	51 416	51 206	ONDE S.A.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	2 608	2 732	25 139	ERBUD International Sp. z o.o.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	29 805	36 075	40 019	MOD 21 GmbH (GWI GmbH)
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	25	25	25	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	917	359	396	ERBUD Industry Południe Sp. z o.o.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	0	0	46	Satchwell Sp. z o.o.
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	45	47	0	IVT Weiner+Reimann GmbH
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	0	0	0	IVT Menzenbach GmbH
Gwarancje dobrego wykonania kontraktu i naprawy wad i usterek	0	0	0	IKR GmbH
Razem:	168 480	194 385	221 854	

Udostępnione Grupie bankowe limity gwarancyjne – stan na dzień publikacji Sprawozdania Finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2021 r. (w tys. zł)

Gwarant	Rodzaj zobowiązania	Kwota limitu w tys.	Waluta	Zobowiązany
Alior Bank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki, regwarancje	80 000	zł	ERBUD S.A.
Alior Bank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki, regwarancje	2 000	euro	ERBUD S.A.
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki, regwarancje	123 000	zł	ERBUD S.A.(120 000); ONDE S.A. (120 000); ERUBD INTERNATIONAL (3 000)
mBank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	85 000	zł	ERBUD S.A.
mBank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	40 000	zł	ERBUD S.A. - 10.000 ONDE S.A. – 30 000
PKO Bank Polski S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	50 000	zł	ERBUD S.A.
Santander Bank Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	120 000	zł	ERBUD S.A (60 000) ONDE S.A. (60 000)
HSBC Bank Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	100 000 (50 mln na gwarancje „zielone”	zł	ERBUD S.A. ; ONDE S.A.
Credit Agricole Bank Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	60 000	zł	ERBUD S.A. (60 000), ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o. (17 000), ERBUD Industry Południe (12 000)
Satchwell Sp. z o.o.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	1 000	zł	Satchwell sp. z o.o.
ING Bank Śląski S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	175 000	zł	ERBUD S.A. (175 000), ONDE S.A. (30 000) i ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o. (6 000), Erbud International (10 000)
Santander Bank Polska S.A.	Akredytywa	14 000	euro	ONDE S.A.
BNP Paribas Bank Polska S.A.	Akredytywa	70 000	zł	ERBUD S.A, ONDE S.A.
mBank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	3 000	zł	ERBUD International Sp. z o.o.
PKO Bank Polski S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	2 960	euro	MOD 21 GmbH (dawniej GWI GmbH)

Santander Bank DE AG	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	8 000	euro	IVT Weiner+Reimann GmbH, Erbud Holding DE, IKR
Commerz Bank S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	1 500	euro	IVT Weiner+Reimann GmbH, Erbud Holding DE, IKR
National Bank AG	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	2 000	euro	IVT Weiner+Reimann GmbH, Erbud Holding DE, IKR
Suma:		907 000	zł	
Suma:		30 460	euro	

Udostępnione Grupie ubezpieczeniowe limity gwarancyjne – stan na dzień publikacji Sprawozdania Finansowego sporządzonego na dzień 30 czerwca 2021 r. (w tys. zł).

Gwarant	Rodzaj zobowiązania	Kwota limitu w tys. zł	Waluta	Zobowiązany
STU Ergo Hestia S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	315 000	zł	ERBUD S.A., ONDE S.A., Erbud Industry Centrum (7 000)
PZU S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	20 000	zł	ERBUD S.A.
Allianz Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	1 989	zł	ERBUD S.A.
KUKE S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	70 000	zł	ERBUD S.A.
Generali TU S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	36 500	zł	ERBUD S.A.
CREDENDO	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	20 000	zł	ERBUD S.A.; ONDE S.A.
UNIQA TU SA	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	30 000	zł	ERBUD S.A.
Euler Hermes AG.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	7 500	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH),
ZURICH	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	3 500	euro	ERBUD S.A. i ERBUD International Sp. z o.o
R+V	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	7 000	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
AXA	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	1 500	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Bayerischer Versicherungsverband	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	1 500	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Swiss RE	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	2 000	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Credendo	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	2 500	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
VHV Versicherungen	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	500	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Wuerttembergische Versicherung	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	750	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)

Chubb	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	10 000	euro	MOD 21 GmbH (poprzednio GWI GmbH)
Generali S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	23 500	zł	ONDE S.A.
KUKE S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	70 000	zł	ONDE S.A.
KUKE S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	5 000	euro	ONDE S.A.
Uniq TU	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	40 000	zł	ONDE S.A.
TU Europa S.A..	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania kontraktu, naprawy wad i usterek, spłaty zaliczki	6 000	zł	ONDE S.A.
TU Allianz Polska S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek, zwrotu zaliczki	18 000	zł	ONDE S.A.
Interrisk	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	20 000	zł	ONDE S.A.
TU Europa S.A..	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	850	zł	Satchwell Sp. z o.o
STU Ergo Hestia S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	7 000	zł	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o
WARTA S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	222	zł	ERBUD Industry Centrum Sp. z o.o
STU Ergo Hestia S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	500	zł	ERBUD Industry Południe Sp. z o.o
STU Ergo Hestia S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	8 000	zł	ERBUD International Sp. z o.o.
TU Gothaer.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	644	zł	ERBUD International Sp. z o.o.
Generali TU S.A.	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	2 457	zł	ERBUD International Sp. z o.o.
R+V	Gwarancje wadialne, dobrego wykonania, naprawy wad i usterek	3 000	euro	IVT Weiner+Reimann GmbH
Suma:		690 665	zł	
Suma:		44 750	euro	

3.10. Stanowisko Zarządu odnośnie prognoz wyników na dany rok w świetle wyników zaprezentowanych na dzień 30 czerwca 2023 r.

Zarząd Emitenta nie publikował prognoz finansowych dotyczących roku 2023.

4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem jest bardzo ważnym aspektem w Grupie ERBUD. Ostatnie kilka lat pokazało jak ważne jest stworzenie zwinnej organizacji, która jest odporna przede wszystkim na zdarzenia nagłe, których trudno było przewidzieć, w literaturze zarządzania określane czarnymi łabędziami. Monitorowanie ryzyk bardziej przewidywalnych pozwala w chwilach zupełnego zaskoczenia szybciej wdrożyć działania zaradcze.

Zarząd podchodzi do problemu zarządzania ryzykiem systemowo mając na względzie wszelkie możliwe, potencjalne zagrożenia takie jak:

Ryzyka wewnętrzne	Ryzyka zewnętrzne
<p>Strategia</p> <ul style="list-style-type: none">● brak szybkiej adaptacji do zmieniających się warunków rynkowych● niedotrzymanie kroku zmieniającej się technologii● niewłaściwy dobór partnera● niedoszacowanie kosztów w przypadku inwestycji, przeszacowanie potencjalnych przychodów i dochodzenia do BEP <p>Organizacja</p> <ul style="list-style-type: none">● zła komunikacja pomiędzy jednostkami operacyjnymi● sprzeniewierzenia● pogwałcenie wytycznych i procedur wewnętrznych● błędy w zarządzaniu	<p>Ekonomia</p> <ul style="list-style-type: none">● fluktuacja cen surowców● zmiany oprocentowania● wahania kursów walut● wzrost inflacji● wzrost składek ubezpieczeniowych● przerwane łańcuchy dostaw <p>Polityka</p> <ul style="list-style-type: none">● zmiany w regulacjach● bariery wejścia● embarga handlowe● zmiany w regulacjach

Pracownicy

- choroby zawodowe
- strajki pracownicze
- brak kompetencji
- utrata pracowników
- starzenie się załogi

Procesy i Aktywa

- wypadki w trakcie transportu
- pożary / awarie / zalania
- wadliwa jakość produktów i zanieczyszczenia/skażenia

Rynek

- presja klientów na obniżenie ceny - konsolidacja klientów
- niedotrzymanie warunków kontraktu przez kluczowych dostawców/podwykonawców
- brak pracowników na rynku
- utrata własności intelektualnej
- wzrost konkurencji
- zmieniające się preferencje konsumentów

Natura

- powódź
- huraganowy wiatr
- epidemie/pandemie

Społeczne

- przestępstwa
- wzrost świadomości odszkodowawczej
- demonstracje

Poniżej opisano rodzaje ryzyk szczególnie monitorowanych w Grupie ERBUD ze względu na ich wysoką wagę na mapie ryzyk.

4.1. Ryzyko finansowe

4.1.1 Ryzyko walutowe

Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na dopasowaniu waluty kontraktu do waluty wydatków związanych z kontraktem. Realizowane na terenie Polski kontrakty Grupa zasadniczo zawiera się w polskich złotych, a kontrakty realizowane za granicą zawierane są w euro. Jednakże w ramach podstawowej działalności operacyjnej spółki Grupy ERBUD zawierane są także kontrakty budowlane, które są denominowane w walutach obcych (przede wszystkim w euro).

W przypadku kontraktów denominowanych w walutach obcych Grupa jest w szczególności narażona na ryzyko walutowe związane z umacnianiem się złotego – spodziewane wpływy z kontraktu maleją w przypadku umacniania się waluty krajowej.

W przypadku kontraktów denominowanych w euro, dla których jest niemożliwe odpowiednie dopasowanie waluty, Grupa stara się zabezpieczać materialne ryzyko walutowe wykorzystując w tym celu kontrakty walutowe forward o kluczowych parametrach, możliwie jak najbardziej zbliżonych do parametrów pozycji zabezpieczanej.

W przypadku umów budowlanych jest to jednak trudne bowiem często nie ma możliwości aby ustalić dokładny harmonogram finansowy – np. przy kontraktach rozliczanych obmiarowo.

Przy zabezpieczonym kontrakcie kontraktami typu forward istnieje ryzyko związane z przesuwaniem się płatności lub brakiem zapłaty.

W przypadku zawierania transakcji zabezpieczających, Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń.

Zobowiązania dłużne są zaciągane w walucie, w której podmiot z Grupy ERBUD generuje przychody.

W omawianym okresie Emitent ani spółki z Grupy nie realizowały kontraktów narażonych na ryzyko walutowe.

4.1.2 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez spółki Grupy z kredytów bankowych, pożyczek, leasingu finansowego oraz z emisją obligacji. Te instrumenty finansowe są oparte o zmienne stopy procentowe i narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Ryzyko to jest częściowo kompensowane przez lokaty wolnych środków pieniężnych Grupy inwestowane w oparciu o zmienną stopę procentową. Jednakże obecna polityka pieniężna nie gwarantuje rekompensaty kosztów ponoszonych w związku z zadłużeniem bankowym przychodami z tytułu lokat.

Za wyjątkiem obligacji oraz kredytów inwestycyjnych, Grupa zawiera umowy na finansowanie dłużne krótkoterminowe (do 12 miesięcy) co obniża ryzyko związane ze skokowym wzrostem stóp procentowych.

W związku z powyższym Grupa monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz prognozy stóp procentowych, jak również dopuszcza zabezpieczenie materialnego ryzyka stopy procentowej przy pomocy wymiany stóp procentowych (interest rate swap). W przypadku zawierania transakcji zabezpieczających Grupa stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń.

W chwili obecnej ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych jest szczególnie monitorowane przez władze spółki. Zarząd ma na uwadze fakt iż wzrasta zadłużenie długookresowe (obligacje, kredyty inwestycyjne).

Ryzyko stopy procentowej przekłada się również na core business poprzez zmniejszenie inwestycji ze względu na brak ich opłacalności. Obecnie jesteśmy świadkami dużego zmniejszenia inwestycji właśnie ze względu na wysokie stopy procentowe.

4.1.3 Ryzyko cenowe

Grupa ERBUD jest narażona na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów budowlanych. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są z reguły stałe przez cały okres realizacji kontraktu. Dlatego też wzrost cen materiałów niekorzystnie wpływa na wyniki finansowe Grupy.

W wyniku wzrostu cen materiałów mogą wzrosnąć także ceny usług świadczonych na rzecz Grupy przez firmy podwykonawcze.

W celu ograniczenia ryzyka cenowego Grupa ERBUD monitoruje na bieżąco ceny najczęściej kupowanych materiałów, a podpisywane umowy mają odpowiednio dopasowane parametry dotyczące m.in. czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy do sytuacji rynkowej.

W omawianym okresie oraz najbliższej przyszłości jest to ryzyko, na które Grupa jest narażona w sposób szczególny. Ryzyko, które ma bezpośrednie przełożenie na rentowność, a co za tym idzie, na ryzyko złamania kowenantów w wyniku niższej niż wymagana rentowności. W związku z powyższym Zarząd wraz z kadrą menadżerską podejmuje liczne działania celem renegotjacji cen z Inwestorami oraz założenia dodatkowych rezerw na ten rodzaj ryzyka w kalkulacjach nowych kontraktów.

4.1.4 Ryzyko kredytowe

Aktywami finansowymi Grupy ERBUD, które są narażone na ryzyko kredytowe są głównie należności z tytułu dostaw i usług oraz kaucje budowlane. W Grupie funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkim kontraktami. Przed podpisaniem umowy, każdy kontrahent jest oceniany pod kątem możliwości wywiązywania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta przystąpienie do kontaktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto w umowach z inwestorami są zawierane klauzule przewidujące prawo wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazywaniu należności za wykonywane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Grupie ERBUD nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych gdyż posiada ona dużą liczbę klientów, zarówno krajowych jak i zagranicznych.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące należności w przypadku gdy istnieją obiektywne dowody, że nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności.

4.1.5 Ryzyko utraty płynności

Działalność Grupy wymaga zaangażowania finansowego oraz prefinansowania realizowanych robót ponieważ fakturowanie większości realizowanych projektów odbywa się raz w miesiącu, a faktury są z reguły płacone po 30 dniach liczonych od daty przyjęcia. Są również projekty, przy których fakturowanie odbywa się raz na kwartał lub po ukończeniu danego etapu prac, co wydłuża okres prefinansowania robót budowlanych.

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności spółki Grupy utrzymują odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych oraz zawierają umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności.

ERBUD S.A. korzysta również z długu w postaci wyemitowanych obligacji w wysokości 75 mln zł, których termin zapadalności przypada na wrzesień 2025 r.

Dodatkowo, ERBUD S.A. oraz część podmiotów z Grupy wykonujących roboty budowlane, będąc w procesie budowlanym, są zobowiązane do udzielenia gwarancji dobrego wykonania, gwarancji naprawy wad i usterek, w niektórych przypadkach zwrotu zaliczki lub gwarancji zapłaty. Dlatego też oprócz finansowania dłużnego, ERBUD S.A. i niektóre podmioty zależne wykorzystują linie na gwarancje finansowe, zarówno bankowe, jak i przyznane przez towarzystwa ubezpieczeniowe.

Zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych, spółki Grupy współpracują z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego. Grupa stosuje również politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które nabywa w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych. Zarządzanie płynnością wspomaga obowiązujący system raportowania prognoz płynności przez spółki Grupy.

30 czerwca 2023 r. Grupa ERBUD posiadała zdolność do zrealizowania krótkoterminowych zobowiązań. Wszystkie spółki wchodzące w skład Grupy w terminie regulowały swoje zobowiązania odsetkowe oraz handlowe.

Na dzień sporządzania raportu jak też w dłuższej perspektywie Zarząd nie widzi zagrożeń dotyczących płynności finansowej.

4.2. Ryzyko operacyjne

Działalności Grupy ERBUD towarzyszy wiele rodzajów ryzyka operacyjnego, takich jak:

- Ryzyko niedoszacowania kosztów wykonania kontraktów. W sytuacji niedoszacowania wartości wszystkich niezbędnych prac do realizacji umowy w momencie przygotowania oferty przetargowej, Grupa może ponieść stratę lub uzyskać niższy zysk z tytułu wykonania danego kontraktu.
- Ryzyko nieuznania przez zamawiającego kosztów dodatkowych robót. Należyte wykonanie przedmiotu kontraktu wymaga czasami realizacji, nieuwzględnionych w umowie dodatkowych robót, a tym samym poniesienia wyższych od przyjętych kosztów. Dodatkowe prace mogą spowodować także przekroczenie terminu realizacji kontraktu. Domaganie się przez Grupę dodatkowego wynagrodzenia może zostać uznane przez zamawiającego za bezzasadne.
- Ryzyko zawieszenia realizowanych kontraktów przez inwestora.
- Protesty mieszkańców lub ekologów w przypadku inwestycji drogowych, opóźniające prace budowlane.
- Ryzyko złej jakości dostarczonych materiałów.
- Ryzyko związane z odpowiedzialnością z tytułu rękojmi za wady fizyczne oraz gwarancji jakości wykonywanych robót.
- Ryzyko związane z odpowiedzialnością za nienależyte wykonanie robót budowlanych przez podwykonawców.
- Ryzyko utraty kadry menedżerskiej i inżynierskiej. Decyzje o zmianie miejsca zatrudnienia przez część z tych pracowników i brak możliwości zastąpienia ich odpowiednią kadrą mogą mieć negatywny wpływ na możliwości realizacji niektórych kontraktów.
- Ryzyko błędnego oszacowania okresu dochodzenia przez nowo tworzone segmenty działalności do zdolności osiągnięcia rentowności.
- Ryzyko akwizycji nowych podmiotów – błędne wyceny, utrata pracowników po zmianie właścicielskiej, ryzyko utraty klientów, ryzyko odejścia kluczowych menadżerów.

4.3. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną

Możliwości rozwoju Grupy ERBUD i jej kondycja finansowa zależą przede wszystkim od stanu polskiej i światowej gospodarki. Szczególne znaczenie dla możliwości rozwoju sektorów, w których aktywność ma Grupa ERBUD ma udział inwestycji w kreowaniu wzrostu gospodarczego. Według wstępnych szacunków opublikowanych przez Eurostat, w drugim kwartale 2023 r. PKB wyrównany sezonowo wzrósł w strefie euro o 0,3 proc. i nie zmienił się w UE w porównaniu z poprzednim kwartałem. W ujęciu kwartalnym PKB Polski spadło najwięcej w całej UE.

W porównaniu z tym samym kwartałem poprzedniego roku PKB wyrównany sezonowo wzrósł w drugim kwartale 2023 r. o 0,6 proc. w strefie euro i o 0,5 proc. w całej Unii Europejskiej.

W ujęciu kwartalnym najszybciej rosły gospodarki Irlandii, Litwy i Słowenii. W drugim kwartale tego roku PKB Irlandii wzrosło o 3,3 proc. (kw./kw.). W tym samym okresie gospodarka Litwy rozwijała się w tempie 2,8 proc., a Słowenii 1,4 proc.

Ogółem wzrost PKB odnotowało 13 państw. Niestety zupełnie inaczej zachowuje się gospodarka Polski notując najwyższy kwartalny spadek w całej Unii. W drugim kwartale w porównaniu z pierwszym gospodarka naszego kraju skurczyła się o 3,7%. Natomiast w porównaniu rocznym PKB Polski było o 1,3% słabsze niż przed rokiem.

W sektorze budowlanym w III kwartale br. Odnotowano pogorszenie sytuacji według IRG SGH. Wskaźnik koniunktury w budownictwie osiągnął ujemną wartość – 4,6 pkt. Wskaźnik jest niższy od wartości z poprzedniego kwartału o 5,4 pkt. Jak wynika z badania dekonstrukcja wynika przede wszystkim z wysokich kosztów produkcji (wysokie ceny surowców i materiałów, koszty pracy, koszty obsługi kredytów).

Taka sytuacja nie sprzyja rozwojowi działalności w kraju co widać na przetargach, gdzie wojna cenowa trwa już w najlepsze.

4.4. Ryzyko prawne

Ryzyko prawne w Grupie ERBUD jest związane przede wszystkim ze sposobem wprowadzania zmian w prawie. Dzieje się to ad'hockowo. Brakuje konsultacji prawnych, przygotowania. W ciągu ostatnich kilku lat mamy do czynienia z istną lawiną zmian prawnych. Jeszcze przed wejściem w życie polskiego ładu OECD negatywnie oceniło nasz system podatkowy. Chodziło przede wszystkim o jego skomplikowanie. Znaleźliśmy się na przedostatnim miejscu wśród 37 badanych krajów. Często zmiany prawne pociągają za sobą znaczne koszty dostosowania się przedsiębiorstw do nowych wymogów oraz systematycznie zaostrzają odpowiedzialność karna menadżerów. Obecnie mamy przykłady totalnej zabawy prawem przy fakturach elektronicznych oraz ustawie o sygnalistach.

4.5. Ryzyko podatkowe

Jako podmioty gospodarcze, Spółki z Grupy narażone są również na ryzyko związane z systemami podatkowymi obowiązującymi w krajach gdzie prowadzą swoją działalność. W ostatnim czasie w Polsce mamy do czynienia z szeregiem zmian w zakresie wszystkich podatków. Dodatkowo w Grupie spółki mają relacje gospodarcze między sobą co wywołuje konieczność prowadzenia bardzo restrykcyjnej polityki związanej z cenami transferowymi. Grupa na stałe współpracuje z dwoma firmami świadczącymi doradztwo podatkowe. Członkowie komórek finansowych biorą udział w licznych szkoleniach. Dokonywane są również okresowe audyty pod kątem bezpieczeństwa podatkowego.

4.6. Ryzyko środowiskowe

Z działalnością ERBUD SA związane są zarówno bezpośrednie jak i pośrednie oddziaływania procesów na środowisko naturalne. W oparciu o zapisy zintegrowanego systemu zarządzania funkcjonującego w Spółce, na poziomie centralnym organizacji stale (minimum raz w roku w czasie przeglądu zintegrowanego systemu zarządzania) identyfikujemy i oceniamy wszystkie aspekty oddziaływania procesów (głównych i pomocniczych) na środowisko, które rozpatrujemy w kategoriach:

- aspektów bezpośrednich wynikających z działalności spółki, na które mamy bezpośredni wpływ i możemy je w pełni nadzorować,
- aspekty pośrednie czyli te, które możemy nadzorować jedynie w ograniczonym zakresie, a wpływać na nie jedynie w poprzez oddziaływanie na inne strony np. podwykonawców, dostawców.
- Ocena znaczenia aspektów prowadzimy w oparciu o przyjęte w systemie kryteria uwzględniają m.in.:
- potencjalne korzyści lub szkody dla środowiska naturalnego, w tym dla różnorodności biologicznej;
- stan środowiska (kwestie takie jak wrażliwość lokalnego, regionalnego lub globalnego środowiska);
- rozmiar, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub oddziaływania;
- istnienie wymogów wynikających z odpowiedniego prawodawstwa z zakresu ochrony środowiska;
- opinie zainteresowanych stron, w tym pracowników organizacji

Zastosowana metodyka prowadzenia oceny pozwala jednoznacznie wskazać te aspekty, które w związku z prowadzoną działalnością mają znaczący wpływ na środowisko. Pozostałe aspekty nieuznane za znaczące będą podlegały nadzorowi w zakresie zgodności z wymaganiami prawnymi i innymi mającymi zastosowanie.

Dla naszych działań i procesów identyfikujemy i oceniamy aspekty środowiskowe. Realizujemy to już na etapie przygotowania oferty oraz projektowania (przy realizacji inwestycji w systemie „zaprojektuj i wybuduj”), w ramach szacowania innych ryzyk i szans. Działania te mają na celu przekazanie wiedzy Nadzorowi Budowy ułatwiając tym samym planowanie działań związanych z ochroną środowiska już na etapie realizacji kontraktu. Zapisy w postaci karty ryzyk i szans przechowywane są przez Kierownika projektu odpowiedzialnego za projektowanie i dział przygotowania produkcji.

Odpowiedzialności w zakresie identyfikacji i oceny znaczenia aspektów środowiskowych, wyznaczania celów, planowania działań zapobiegawczych oraz wyznaczenia osób do ich realizacji podczas trwania budowy zostały powierzone Kierownikowi Budowy. Po przejęciu placu budowy w ramach szeroko pojętego planowania sporządza m.in. Program środowiskowy na podstawie zidentyfikowanych wcześniej znaczących aspektów środowiskowych oraz uwzględnia w nim warunki i specyfikę realizowanej inwestycji.

Planując inwestycję analizie poddawane są możliwości ponownego wykorzystania materiałów lub odpadów, które mogą wystąpić w czasie trwania całego procesu budowlanego.

Na etapie realizacji procesu budowlanego, w tym przy realizacji transportów i dostaw nadzór zarządza ryzykami i szansami w oparciu o znaczące aspekty środowiskowe. Wprowadza niezbędne działania zapobiegawcze mające na celu minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko oraz planuje działania w celu wykorzystania szans. Zarządzaniu podlegają również ryzyka i szanse w zakresie gospodarki materiałowej i odpadowej stale poszukując możliwości ponownego wykorzystania materiałów i odpadów.

Po przeprowadzonej analizie i ocenie znaczenia aspektów bezpośrednich i pośrednich za znaczące uznano następujące aspekty bezpośrednie:

- gospodarowanie odpadami (niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne),
- zużycie energii elektrycznej,
- zużycie paliw płynnych,
- zużycie materiałów/surowców,
- bioróżnorodność.

Pozostałe aspekty nieuznane za znaczące podlegają stałemu nadzorowi i w przypadku wzrostu ich znaczenia podczas kolejnej oceny dokonywanej w ramach przeglądu zarządzania mogą zostać uznane na poziomie organizacji za znaczące.

4.7. Ryzyko klimatyczne oraz ich istotność

Określono w ślad za metodyką przedstawioną w Komunikacie Komisji Europejskiej, stanowiącym wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych: Suplement dotyczący zgłaszania informacji związanych z klimatem (2019/C 209/01), a także w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (2022/2464/UE) (...) w odniesieniu do sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju) i przygotowanych na jej podstawie standardów rachunkowości związanej ze zrównoważonym rozwojem ESRS 1: Zasady ogólne oraz ESRS E1: zmiany klimatyczne, że opisywana istotność ma charakter istotności finansowej (od zewnątrz do wewnątrz) oraz istotności środowiskowej i społecznej (od wewnątrz na zewnątrz).

Najważniejsze determinanty wysokiego poziomu istotności kwestii klimatycznych dla Grupy ERBUD, wypracowane w trakcie warsztatów w listopadzie 2022, w części potwierdzających i rozwijających także warsztaty z 2019 roku, zaprezentowano w poniższej tabeli:

Istotność kwestii klimatycznych dla Grupy ERBUD, wraz z rodzajem ich wpływu na Grupę:

Istotność finansowa		Istotność środowiskowa i społeczna	
Czynnik	Rodzaj wpływu na Grupę ERBUD	Czynnik	Rodzaj wpływu na Grupę ERBUD
Możliwość budowy w okresie zimowym	+	Bycie emitentem gazów cieplarnianych GHG, choć nie przede wszystkim w układzie bezpośrednim (w tym aspekcie Grupa uznaje siebie jako lidera w zakresie niskoemisyjności), a głównie poprzez korzystanie z produktów branż, które istotnie wpływają na klimat (produkcja betonu, produkcja asfaltów i paliw, produkcja cementu, hutnictwo stali)	-
Występowanie zbyt ciepłych i suchych okresów letnich	-	Gotowość do włączenia się w transformację energetyczną w Polsce poprzez posiadanie kompetencji w budowie instalacji OZE (instalacje produkcji wodoru + fotowoltaika + farmy wiatrowe + biogazownie) oraz rozwój budownictwa modułowego o ujemnym śladzie węglowym, a także budownictwa pasywnego (BREEAM i LEED)	+
Występowanie anomalii pogodowych mogących negatywnie wpływać na proces realizacji projektów	-		
Realizacja celu minimalizacji własnych aktywów budowlanych	+		
Działalność Grupy w zakresie inwestycji termomodernizacyjnych, służących poprawie efektywności energetycznej	+		
Działalność Grupy w zakresie inwestycji służących proekologicznym źródłom energii, w tym budowa instalacji OZE (instalacje produkcji wodoru + fotowoltaika + farmy wiatrowe + biogazownie) oraz zamiany paliw wysokoemisyjnych na bezemisyjne (elektryczne, wodorowe, zasilane pracą ludzkich mięśni) i niskoemisyjne w zakresie GHG (w tym rozwiązania hybrydowe i kogeneracyjne)	+		
Wciąż występująca działalność Grupy w	-		

zakresie inwestycji w branżach przemysłowych uznawanych za wysokoemisyjne w zakresie GHG			
Prowadzenie działalności budowlanej na terenach potencjalnie zagrożonych zmianami klimatycznymi, głównie w aspekcie zmian pogodowych	-	Znajomość technologii i prowadzenie budów służących adaptacji do zmian klimatu	+

W celu określenia odporności modelu biznesowego na klimat w aspekcie średnio i długoterminowym Grupa ERBUD wykorzystuje model Sixth Assessment Report Intergovernmental Panel on Climate Change z 2021 roku – tzw. AR6, przygotowany przez Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) i przygotowane na tej podstawie przez Międzynarodową Agencję Energetyczną (IEA) analizy scenariuszowe dla czterech scenariuszy natężenia promieniowania podczerwonego w oparciu o jego zatrzymywanie się w atmosferze Ziemi - RCP2,6, RCP4,5, RCP6 oraz RCP8,5, a szczególnie scenariusze RCP4,5 oraz RCP8,5. Na ich podstawie, jak pokazywano już powyżej, Grupa ERBUD dokonała w listopadzie 2022 roku szczegółowej analizy swej odporności na zmiany klimatu. Analizę w każdym scenariuszu prowadzono w układzie czterech etapów: ułożenia modelu wpływu przedsiębiorstwo-klimat, kalkulacji związanych z nim kosztów zabezpieczenia, analizy bezpieczeństwa obecnego portfela produktów i procesów Grupy oraz propozycji wprowadzenia dodatkowych zabezpieczeń produktów i procesów Grupy. Na podstawie powyższej analizy stwierdzono, że Grupa ERBUD zwiększy w latach 2020-2030 liczbę swych działań proklimatycznych, co zostało zapisane w celach Grupy, bez potrzeby bardzo znaczących zmian w swym modelu biznesowym.

Potwierdzeniem starań Grupy dotyczących ochrony środowiska jest fakt iż ERBUD S.A. oraz ONDE S.A. pod koniec lipca 2023 r. trzeci raz z rzędu przeszły pozytywnie kolejną weryfikację **deklaracji środowiskowej, co pozwoliło na utrzymanie wpisu w rejestrze EMAS. Ten elitarny i dobrowolny system wiarygodnego raportowania środowiskowego jest najwyższym ekologicznym wyróżnieniem w Unii Europejskiej.**

4.8. Ryzyko cyberataku

Do grupy ryzyk, na które narażone są obecnie firmy doszło ryzyko cyberataku. Według miesięcznika Forbes, Polska jest na 20 pozycji w rankingu krajów najbardziej narażonych na cyberataki. Wprawdzie do głównych branż narażonych na cyberataki należą energetyka i transport, to jednak nie ominęły one również branż, w których działa Grupa ERBUD. Dotyczyły one zwykle kradzieży danych osobowych. W związku z powyższym Zarząd ERBUD S.A. zdecydował corocznym przeprowadzeniu „stress-testu” i wykupieniu polisy ubezpieczeniowej związanej z ochroną przed konsekwencjami cyberataków. Wszystkie spółki z Grupy posiadają jednolitą politykę w zakresie IT.

4.9. Ryzyko związane z wpływem koronawirusa

1 lipca 2023 r. odwołano w Polsce stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Już wcześniej, praktycznie od lutego 2022 r. na skutek m.in. innych wydarzeń, które wstrząsnęły gospodarką światową ryzyko związane z wirusem zeszło na dalszy plan. Tym bardziej, że branże, w których działa Grupa ERBUD nie zostały dotknięte negatywnymi efektami pandemii. Poza zwiększonymi kosztami związanymi z wprowadzeniem środków ochrony osobistej dla pracowników pandemia nie miała większego wpływu na działalność Grupy. Pozytywnym efektem, o ile w ogóle w takich przypadkach można o takich mówić, było znaczne zwiększenie zdigitalizowania procesów wewnątrz Grupy oraz zmiana wielu procesów analogowych na cyfrowe w całym obrocie gospodarczym – podpisy elektroniczne, spotkania on-line, etc.

4.10. Ryzyko związane z napaścią Rosji na Ukrainę

W związku z napaścią w 2022 r. Rosji na Ukrainę pojawiło się szereg ryzyk prowadzenia działalności, z którymi Grupa mierzy się również obecnie. Pierwszym znaczącym efektem były skokowy wzrost cen materiałów budowlanych, surowców oraz energii elektrycznej. Ten efekt nałożył się na rosnącą inflację i podwyżki stóp procentowych. To wszystko spowodowało efekt stagflacji przede wszystkim w branży budowlanej – skokowy wzrost kosztów i raptowne wyhamowanie nowych inwestycji. W dzień wybuchu wojny Grupa Erbud wchodziła z portfelem w wysokości 3,8 mld zł, z czego 0,9 mld przypadało na 2023 r. z czego 0,7 mld to portfel ERBUD S.A. a 0,08 mld to portfel ONDE S.A. Już na dzień wybuchu wojny portfele stały się nierentowne. Natychmiast rozpoczęto negocjacje z inwestorami, które toczą się do dnia dzisiejszego. W ich efekcie pozyskano 130 mln dopłat, co pozwoliło na pokrycie dodatkowych kosztów. Zaprocentowała tutaj wieloletnia współpraca z większością zleceniodawców. W przypadku kontraktów publicznych już takich sentymentów zabrakło i to właśnie w tym obszarze negocjacje toczą się do dzisiaj. W części przypadków sprawy trafiają do prokuraturii generalnej. Obecnie portfele są już w większości niezainfekowane efektami wywołanymi wojną jednak tempo pozyskiwania nowych kontraktów znacznie się obniżyło. Grupa postanowiła się nie ulegać wojnom cenowym na przetargach. Priorytetem stały się kontrakty krótkoterminowe. Ryzyko, które jest obecnie brane pod uwagę pośrednio związane z sytuacją geopolityczną to kolejny szokowy wzrost cen materiałów i surowców w przypadku odbudowy Ukrainy. Będzie się to również wiązało z brakiem dostępności materiałów. Odpowiedzią na te ryzyka jest rozwój segmentu produkcji i sprzedaży obiektów modułowych, gdzie od momentu podpisania umowy potrzebnych jest kilka, a nie kilkanaście miesięcy aby produkt był gotowy.

4.11. Ubezpieczenia

Grupa ERBUD korzysta z ubezpieczeń, takich jak ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności, OC członków Zarządu oraz ryzyka budowlano-montażowego (obejmującego ochroną ubezpieczeniową prac kontraktowych oraz mienia stanowiącego przedmiot budowy).

Dodatkowo Grupa korzysta z ubezpieczeń komunikacyjnych.

Umowy ubezpieczeniowe

Ubezpieczyciel	Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	Przedmiot ubezpieczenia	Wartość ubezpieczenia
Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe ERGO Hestia S.A.	2023-02-01	2024-01-31	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywanej działalności	100 mln zł na jedno i wszystkie zdarzenia
Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe ERGO Hestia S.A.	2023-02-01	2024-01-31	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej projektanta	10 mln zł na jedno i wszystkie zdarzenia
Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe ERGO Hestia S.A.	2023-02-01	2024-01-31	Ubezpieczenie od wszystkich ryzyk budowlano - montażowych	Open
Chubb Euroean Group Limited Sp. Z o.o. Oddział w Polsce	2022-06-22	2023-06-21	Ubezpieczenie D&O	40 mln zł
Chubb Euroean Group Limited Sp. Z o.o. Oddział w Polsce	2023-06-22	2024-06-23	Ubezpieczenie D&O	40 mln zł
Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeniowe ERGO Hestia S.A.	2023-07-01	2024-06-30	Ubezpieczenie ryzyka cybernetycznego w przedsiębiorstwie – CYBER ERM	5 mln zł, w tym utrata zysku 2 mln

5. SPRAWY SPORNE

Informacja odnośnie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej, z uwzględnieniem informacji w zakresie:

Zarówno w sprawach gdzie Emitent jest powodem (sprawy o należności) jak i w sprawach gdzie Emitent jest pozwanym (sprawy o zobowiązania) stanowisko Emitenta oraz doradców prawnych Emitenta świadczy iż sprawy zostaną rozwiązane na korzyść Emitenta.

Istotne postępowania, których na dzień sporządzenia Sprawozdania ERBUD S.A. jest stroną, dotyczące zobowiązań albo wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej (z określeniem przedmiotu postępowania, wartości przedmiotu sporu, daty wszczęcia postępowania oraz stanowiska emitenta)

5.1. Istotne postępowania w których Emitent jest powodem

5.1.1.

Pozwany: Bank Millennium S.A. w Warszawie

Data złożenia pozwu: 22 grudnia 2010 r.

Wartość przedmiotu sporu: 71 065 496 zł

W 2008 r. Bank Millennium S.A. doradził ERBUD S.A. zawarcie transakcji opcji walutowych na zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym w zakresie kontraktów denominowanych w euro realizowanych przez Emitenta. Propozycja Banku wynikała ze zgłoszonej przez Emitenta potrzeby uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do jego sytuacji. Zdaniem Spółki produkt nie był optymalnie dopasowany do potrzeb ERBUD S.A.. W czwartym kwartale 2008 r. w wyniku drastycznej przeceny złotego na parze PLN/EUR Bank Millennium S.A. poinformował Emitenta o negatywnej wycenie posiadanej w tym czasie ekspozycji.

Jednocześnie powstał spór co do treści transakcji opcji walutowych, przede wszystkim w zakresie wyłączenia struktur opcyjnych. Podczas wielokrotnych rozmów Emitent przedstawił swoje stanowisko Bankowi, który zażądał realizacji transakcji z podjęciem działań zmierzających do przymusowej realizacji roszczeń. W celu ograniczenia wysokości potencjalnej szkody, sporne transakcje zostały zrestrukturyzowane, a Bank został poinformowany o podjęciu w przyszłości działań prawnych zmierzających do naprawienia szkody wynikającej z zawartych transakcji opcji walutowych. Szczegóły restrukturyzacji Emitent przedstawił w RP 43/2008 w dniu 21 listopada 2008 r. oraz w sprawozdaniach finansowych za rok 2008. Emitent nigdy nie zgodził się ze stanowiskiem Banku Millennium S.A. i w związku z powyższym, wezwał dwukrotnie Bank do zapłaty kwoty 71 065 496 zł, na którą składają się kwoty pobrane przez Bank z rachunku bankowego Emitenta, utracone korzyści oraz koszty doradców prawnych i finansowych. W związku z powyższym, Emitent zdecydował się na wytoczenie powództwa o zapłatę zmierzającego do wyrównania szkody.

16 września 2016 r. Zarząd ERBUD S.A. został poinformowany przez swoich doradców prawnych wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie. Na mocy tego wyroku Sąd oddalił powództwo Emitenta w całości.

4 listopada 2016 r. została złożona apelacja od tego wyroku. Wyrok został zaskarżony w całości, a zarzuty apelacji koncentrują się w szczególności na niewłaściwych ustaleniach i wnioskach Sądu pierwszej instancji dotyczących wadliwego ustalenia przez Sąd treści spornych transakcji, jak i niewłaściwej interpretacji dokumentów, w tym potwierdzających zawarcie transakcji. Dodatkowo powołano w apelacji także liczne wyroki Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydawane w podobnych sprawach, w których Sądy wydawały wyroki korzystne dla klientów Banku Millennium będących w sytuacji zbliżonej do Emitenta.

Powyższy wyrok nie ma żadnego wpływu na sytuację finansową Emitenta bowiem cała strata związana z transakcjami opcyjnymi została rozliczona w roku poniesienia tj. w roku 2008.

W dniu 29 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił apelację Spółki.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 września 2016 r. przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego.

W dniu 13 lipca 2018 r. Spółka powzięła informację o złożeniu przez Bank Millennium S.A. zażalenia do Sądu Najwyższego na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A..

W zażaleniu Bank Millennium kwestionuje celowość uchylenia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, wskazując, że Sąd Apelacyjny powinien samodzielnie rozstrzygnąć sprawę. Doradcy prawni w imieniu Spółki złożyli odpowiedź na zażalenie.

W dniu 28 września 2018 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie, w sprawie z powództwa Emitenta przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił zażalenie Banku Millennium S.A.. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 września 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. i przekazał sprawę temu sądowi do dalszego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniowego.

W dniu 3 czerwca 2020 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowił:

Z urzędu dopuścić dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów, ekonomii i bankowości na okoliczność:

- wyjaśnienia istoty i mechanizmu kontraktów zawartych przez strony w dniach 9 i 11 lipca 2008r. oraz 14 sierpnia 2008 r. w aspekcie umowy łączącej strony;
- czy ww. kontrakty były dopasowane do pozycji powoda na rynku;
- jaka pełniły funkcję, a w szczególności czy pełniły funkcje zabezpieczająca interesy powoda;
- czy rodzaj wyłącznika (dwustronny czy jednostronny) miał znaczenie dla realizacji funkcji zabezpieczającej interesy powoda;
- oceny ryzyka obu stron ww. kontraktów, określenie czy po obu stronach występowało identyczne prawdopodobieństwo zysku i straty oraz określenie ewentualnej dysproporcji pozycji obu stron w tym zakresie;
- czy poprzez zawarcie ww. kontraktów powód został wystawiony na ryzyko kursowe, czy na ryzyko kursowe został wystawiony pozwany oraz określenie stopnia tego ryzyka, w szczególności czy po którejkolwiek ze stron to ryzyko było nieograniczone;
- czy zawarcie ww. kontraktów miało charakter spekulacyjny;
- określenia czy informacje przekazane powodowi przed zawarciem ww. kontraktów były pełne, rzetelne i zrozumiałe, czy treść przekazanych informacji stanowiła wystarczającą podstawę do dokonania analizy ryzyka i podjęcia świadomej decyzji co do zawarcia ww. kontraktów.

Zlecić biegłemu sądowemu sporządzenie opinii na piśmie w trzech egzemplarzach w terminie do dwóch miesięcy.

W dniu 24 listopada 2021r, Sąd Apelacyjny w Warszawie uwzględnił w części apelację Spółki zasądzając od Banku na rzecz Spółki kwotę 51.383.600 PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 grudnia 2010 r. do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 do dnia zapłaty. Koszty procesu obciążają Spółkę w 29%, a Bank w 71%. Wyrok jest prawomocny.

Bank Millennium S.A. w dniu 2 grudnia 2021 r. złożył wniosek o wstrzymanie zapłaty na rzecz ERBUD S.A. kwoty 102.733.906,25 zł. Wstrzymanie nastąpi do czasu upływu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, a w razie jej wniesienia, do czasu ukończenia postępowania kasacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Warszawie Wydział VII Gospodarczy i Własności Intelktualnej przychylił się do wniosku Banku Millennium i wstrzymał zapłatę zasądzonej kwoty zgodnie z wnioskiem Banku Millennium. Decyzja sądu jest niezaskarżalna.

W dniu 31 lipca 2023 r. Zarząd ERBUD S.A. powziął informację o wydaniu przez Sąd Najwyższy postanowienia o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Banku Millennium S.A. z siedzibą w Warszawie od korzystnego dla Spółki wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2021 roku.

W dniu 1 sierpnia 2023 na konto ERBUD wpłynęła kwota w wysokości 112 313 076,28 zł.

5.1.2.

Pozwany: DSH – Dopravni Stavby, a.s., Brno w Czechach

Data złożenia pozwu: 14 lutego 2013 r.

Wartość przedmiotu sporu: 26 923 644,16 zł

Aktualny stan sprawy: 27 maja 2014 r. ERBUD S.A. rozszerzył powództwo o kwotę 22 925 604,52 zł o zwrot kosztów wykonawstwa zastępczego. Pozwany pismem z 27 kwietnia 2014 r. a doręczonym 1 lipca 2014 r. wniósł pozew wzajemny na kwotę 5 651 633 zł.. 6 listopada 2015 r. odbyła się rozprawa. Strony zgodnie wnosiły o zniesienie rozprawy celem kontynuowania rozmów ugodowych. Rozmowy ugodowe zakończyły się bez rezultatu. Przesłuchani zostali wszyscy świadkowie wnioskowani przez Strony. Sąd na zgodny wniosek Stron wyznaczył 30 dniowy termin na sprecyzowanie tezy dowodowej dla biegłego oraz przedstawienie szczegółowych pytań do opinii. W dniu 17 sierpnia spółka CEMEX zgłosiła swoje przystąpienie po stronie ERBUD S.A. w charakterze interwenienta ubocznego. Na rozprawie w dniu 12.12.2018 r. sąd oddalił obie opozycje. Sąd wydał postanowienie o sporządzeniu opinii biegłego.

Sąd doręczył opinię biegłego sądowego, która jest korzystna dla ERBUD S.A. W opinii biegły wskazał, że poniesione przez ERBUD S.A. koszty wykonawstwa zastępczego są zasadne. W ocenie biegłego DSH nienależycie wykonało umowę, a zastosowana przez DSH metoda naprawy była nieprawidłowa.

W dniu 07.10.2021 r. sąd ogłosił wyrok, w którym: zasądził od DSH - Dopravni stavby a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy) na rzecz ERBUD S.A kwotę 26.923.644,16 zł (dwadzieścia sześć milionów dziewięćset dwadzieścia trzy tysiące sześćset czterdzieści cztery złote i szesnaście groszy) wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

Pozwany wniósł apelację od wyroku 10 stycznia 2023r., Powód wniósł odpowiedź na apelację.

W dniu 26 maja 2023 r. sąd wydał wyrok, w którym:

- umorzył postępowanie apelacyjne w zakresie powództwa wzajemnego;
- oddalił apelacje;
- zasądził od DSH - Dopravni stavby a.s. z siedzibą w Brnie (Czechy) na rzecz Erbud S.A. 25 000 zł (dwadzieścia pięć tysięcy złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Złożony został wniosek o nadanie klauzuli wykonalności.

5.1.3.

Pozwany: Platinum Resort Sp. z o.o.

Data złożenia pozwu: 3 grudnia 2018

Wartość przedmiotu sporu: 16.301.236,97 zł.

Powództwo wzajemne

Pozwany: ERBUD S.A.

Wartość przedmiotu sporu: 13.516.629,86

Data złożenia pozwu: 27 kwietnia 2019 r.

ERBUD wniósł do Sądu Okręgowego w Szczecinie wnioski o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego w kwocie 5.455.851,09 zł z tytułu naliczonej kary umownej za odstąpienie od umowy z 26 stycznia 2017 r. o roboty budowlane na realizację projektu pn. „Budowa kompleksu hotelowego czterogwiazdkowego składającego się z: Trzech budynków hotelowych wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. Żeromskiego w Świnoujściu” poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną nieruchomości należących do Platinum Resort Sp. z o.o. Postanowieniem z 19 listopada 2018 r.

Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez wpis hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych w/w nieruchomości, jak również poprzez zajęcie rachunków bankowych Platinum Resort Sp. z o.o.

3 grudnia 2018 r. Emitent wniósł pozew o zapłatę 16.301.236,97 zł wraz z odsetkami w postępowaniu upominawczym tytułem wynagrodzenia oraz innych roszczeń związanych z realizacją ww. inwestycji wraz z dodatkowym wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń.

Platinum Resort Sp. z o.o. wniosła zażalenie na postanowienie o zabezpieczeniu, na które pełnomocnicy Emitenta udzielili odpowiedzi. Do chwili obecnej, Sąd Apelacyjny w Szczecinie nie rozpoznał zażalenia.

Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania w zwykłym postępowaniu. Pozew został przekazany do doręczenia pozwanemu. Postanowieniem z dnia 22 lutego 2019r. Sąd Okręgowy udzielił zabezpieczenia roszczeniu ERBUD S.A. na dalszą kwotę 3,5 mln zł poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości.

Sąd Apelacyjny prawomocnie oddalił zażalenie Pozwanego w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia.

Pozwany 27 kwietnia złożył odpowiedź na pozew wraz z pozewem wzajemnym, w którym to wnosi o zasądzenie od ERBUD kwoty 13 516 629,86 zł, na którą składa się kwota 5.455.851,09 zł tytułem rzekomej kary umownej naliczonej przez Pozwanego oraz kwota 8.060.778,77 zł tytułem zwrotu rzekomo nadpłaconego wynagrodzenia pobranego przez ERBUD z tytułu realizacji umowy o roboty budowlane.

Pełnomocnicy ERBUD wnieśli replikę na odpowiedź na pozew wraz z odpowiedzią na pozew wzajemny, podtrzymując dotychczasowe stanowisko i wnosząc o oddalenie powództwa wzajemnego w całości.

Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków. W sprawie zostanie przeprowadzony dowód z opinii biegłego.

W dniu 11 czerwca wpłynęła informacja o zawezwaniu do próby ugodowej, brak terminu posiedzenia, brak informacji czego dokładnie dotyczyć ma to zawezwanie, akta wędrują pomiędzy sądami, nie było możliwości wglądu.

Sąd przeprowadził dowód z zeznań świadków. Sąd postanowił dopuścić dowód z opinii biegłego. Termin na złożenie opinii wyznaczono do dnia 31 marca 2022 r.

2 lutego 2022 r. odbyły się oględziny spornej nieruchomości na potrzeby przygotowania opinii przez biegłego. Opinia biegłego została doręczona kancelarii w lipcu 2022 r. Treść opinii jest korzystna dla Spółki. Uwagi do treści opinii zostały złożone 25 sierpnia br.

Sąd wyznaczył termin rozprawy na 13 września 2023 r.

5.1.4.

Pozwany: Miasto Stołeczne Warszawa – Stołeczny Zarząd Rozbudowy Miasta.

Sąd: Sąd Okręgowy w Warszawie, XXVI Wydział Gospodarczy

Data złożenia pozwu: 2 sierpnia 2022 r.

Wartość przedmiotu sporu: 11.955.258,50 zł

Stan sprawy: Powód (ERBUD S.A. wspólnie z STRABAG Sp. z o.o., STRABAG AG i ED ZUBLIN AG) dochodzi od Pozwanego zapłaty kwoty 11.955.258,50 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania. Strona powodowa wywodzi swoje roszczenia z obowiązku zapłaty przez Pozwanego za wykonanie robót budowlanych na Szpitalu Południowym w Warszawie. Pozwany nie kwestionuje zasadności zapłaty ww. kwoty, ubiega się o jej złożenie do depozytu sądowego. Wnioski pozwanego o zezwolenie na złożenie ww. kwoty do depozytu sądowego zostały oddalone przez sąd. Orzeczenia nie są prawomocne a pozwany je zaskarżył. Termin posiedzenia został wyznaczony na dzień 27 września 2023 r

W dniu 16 maja 2023 r. Pozwany dokonał częściowej zapłaty roszczeń wpłacając kwotę 6.155.612,55 złotych.

5.1.5.

Pozwany: Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 2 PUM w Szczecinie

Sąd: Sąd Okręgowy w Szczecinie, VIII Wydział Gospodarczy

Data złożenia pozwu: 7 listopada 2022 r.

Wartość przedmiotu sporu: 14.435.306,59 zł

ERBUD S.A. domaga się od Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie zmiany umowy z czerwca 2021 r. na wykonanie zadania pn. Budowa budynku „A2” wraz z łącznikiem oraz wykonaniem zagospodarowania terenu w ramach przebudowy z rozbudową budynku „A” Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego nr 2 PUM w Szczecinie poprzez zwiększenie wynagrodzenia Wykonawcy o kwotę 14.435.306,59 zł (brutto) oraz zasądzenie tej kwoty. Pozwany wniósł odpowiedź na pozew.

5.1.6.

Pozwany: BEST Deweloper sp. z o.o.

Sąd: Sąd Okręgowy w Szczecinie

a) pozew nr 1: 19 października 2022 r. - na kwotę 5.928.173,34 zł

Stan sprawy: Powód dochodzi należności za roboty wykonane na inwestycji budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Chrzanowskiego w Szczecinie. Dochodzone pozwem kwoty objęte są fakturami VAT przyjętymi i zaakceptowanymi przez Pozwanego. Dotyczą wykonanych i odebranych przez pozwanego robót. W dniu 02 listopada 2022 r. sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym. Komornik Sądowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 06 grudnia 2022 r. zakończył postępowanie zabezpieczające, zabezpieczając kwotę objętą nakazem zapłaty wraz z odsetkami na dzień 06 grudnia 2022 r. Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2023 r. sąd skierował strony do mediacji a termin rozprawy sąd wyznaczył na dzień 18 maja 2023 r., na który wezwał wszystkich świadków i strony. Strony zakończyły rozmowy mediacyjne bezskutecznie.

W dniu 01 czerwca 2023 r. sąd wydał wyrok, którym:

1. utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie w dniu 2 listopada 2022 r. w sprawie o sygn. akt VIII GNc 573/22;
2. zasądził od pozwanej Best Deweloper spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Szczecinie na rzecz ERBUD spółki akcyjnej w Warszawie kwotę 74.134,88 zł (siedemdziesięciu czterech tysięcy stu trzydziestu czterech złotych osiemdziesięciu ośmiu groszy) tytułem kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

W dniu 17 lipca 2023 r., BEST Deweloper sp. z o.o. wniosła apelację od wyroku. Brak terminu rozprawy apelacyjnej.

- b) pozew nr 2: 06 luty 2023 r. – na kwotę 6.050.337,37 zł

Stan sprawy: Powód dochodzi należności za roboty wykonane na inwestycji budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Chrzanowskiego w Szczecinie. Dochodzone pozwem kwoty objęte są fakturami VAT wystawionymi na podstawie protokołów z inwentaryzacji przyjętych i podpisanych przez pozwanego. Dotyczą wykonanych i odebranych przez pozwanego robót.. Żądanie pozwu obejmuje wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym oraz wniosek o zabezpieczenie. Brak postanowień w sprawie. W dniu 23 maja 2023 r. złożone zostało zażalenie na postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o udzielnie zabezpieczenia.

Łączna wartość pozostałych spraw spornych w których ERBUD S.A. jest powodem wynosi 21.397.880,2 PLN

5.2. Istotne postępowania w których Emitent jest pozwany

5.2.1.

Powód: Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin sp. z o.o. („MPL”)

Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie

Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 23 maja 2014 r.

Wartość przedmiotu sporu: 34 381 374,64 zł.

W dniu 12 maja 2014 r. do Erbud doręczony został pozew, w którym MPL wniósł o zapłatę kwoty 34.381.374,64 zł z tytułu odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania. Na szkodę dochodzoną przez MPL składają się poniesione przez powoda straty oraz korzyści utracone w następstwie rzekomo nienależytego wykonania przez Erbud umowy z dnia 14 września 2010 r. o budowę części lotniczej Lotniska Warszawa-Modlin Nr PLM/K/96/2010 oraz wyłączenia ruchu lotniczego na części drogi startowej lotniska.

W dniu 11 października 2014 r. Erbud złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa MPL w całości oraz przyznanie zwrotu kosztów postępowania. Jednocześnie, niezależnie od zakwestionowania roszczenia powoda, Erbud wytoczył przeciwko MPL powództwo wzajemne wnosząc o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 19.892.366,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Na roszczenie wzajemne składają się poniesione przez Erbud koszty napraw nawierzchni lotniska Warszawa-Modlin. W dniu 2 marca 2015 r. do Erbud doręczono zostało pismo procesowe MPL, w którym ten podtrzymał swoje żądania oraz wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego Erbud.

Sąd po wymianie pism procesowych przystąpił do przesłuchiwania świadków. Pierwszy termin rozprawy miał miejsce w dniu 28 października 2015 r. Podczas kolejnych posiedzeń sądu przesłuchano szereg świadków powołanych przez obie strony.

Sąd przesłuchał wszystkich świadków zgłoszonych przez Strony.

W dniu 21 grudnia 2018 r. odbyła się ostatnia rozprawa, podczas której Sąd zakończył przesłuchiwanie przedstawicieli Stron oraz postanowił dopuścić dowód z:

1. opinii instytutu z zakresu budownictwa na okoliczność:
 - a) ustalenia przyczyn i skutków zaistnienia wad robót wykonanych przez Erbud;
 - b) ustalenia, czy recepty mieszanki betonowej były sporządzone prawidłowo;
2. opinii instytutu z zakresu funkcjonowania lotnisk cywilnych oraz oceny stanu technicznego nawierzchni lotniskowych na okoliczność:
 - a) ustalenia czy stan nawierzchni Lotniska Modlin w dniu 22 grudnia 2012 roku uzasadniał wyłączenie ruchu lotniczego oraz czy przy ówczesnym stanie nawierzchni lotniska możliwe było kontynuowanie ruchu lotniczego samolotów klasy C na całości lub części tej nawierzchni przy jednoczesnym prowadzeniu prac utrzymaniowych i naprawczych;
 - b) ustalenia czy w okresie od dnia 6 czerwca 2012 roku do dnia 22 grudnia 2012 roku prace utrzymaniowe nawierzchni drogi startowej i dróg kołowania były wykonywane w sposób prawidłowy;
3. opinii biegłego z zakresu meteorologii na okoliczność warunków meteorologicznych mających wpływ na odbywanie lotów samolotów kodu C rzeczywiście występujących na lotnisku Warszawa-Modlin w okresie od dnia 22 grudnia 2012 r. do 29 września 2013 r. w dwóch wariantach:
 - a) z uwzględnieniem ówczesnego systemu ILS na lotnisku w Modlinie i
 - b) przy uwzględnieniu systemu nawigacyjnego ILS kategorii 1, który byłby certyfikowany w czasie wyłączenia progów betonowych z eksploatacji.

Sąd w dniu 20 sierpnia 2019 r. wydał zarządzenie o powierzeniu Instytutowi Dróg i Lotnisk wykonania opinii z zakresu budownictwa (przyczyny powstałych wad nawierzchni oraz ocena alternatywnych wariantów napraw). Następnie Sąd powierzył Instytutowi sporządzenie opinii również w zakresie meteorologicznym. Ostatecznie

Sąd przedłużył termin na sporządzenie opinii do dnia 20 maja 2021 r. i w tym dniu opinia została złożona do akt sprawy.

W dniu 29 listopada 2021 r. Erbud złożył uwagi i zastrzeżenia do opinii wraz z wnioskiem o wyłączenie biegłego. W dniu 7 lutego 2022 r. Sąd przesłał biegłemu wnioski i uwagi Erbud i wezwał go do ustosunkowania się. W dniu 21 kwietnia 2022 r. Sąd wydał postanowienie o przyznaniu biegłemu całości wnioskowanego przez niego wynagrodzenia. W dniu 7 czerwca 2022 r. Erbud wniósł zażalenie na ww. postanowienie. W dniu 12 września 2022 r., Sąd II instancji oddalił zażalenie w całości.

W chwili obecnej Sąd I instancji proceduje wniosek o wyłączenie biegłego – w dniu 24 października 2022 r. wysłał pełnomocnikowi MPL zobowiązanie do ustosunkowania się do wniosku o wyłączenie oraz spółce OAT sp. z o.o. wezwanie do udzielenia informacji na temat historii zawodowej przewodniczącego zespołu biegłych w tej spółce (która współpracowała z MPL). W dniu 25 stycznia 2023 r. odbyła się rozprawa, podczas której przesłuchany został Przewodniczący Zespołu Biegłych. Po rozprawie Sąd wezwał pozostałych członków Zespołu Biegłych o przesłanie pisemnego ustosunkowania się do wniosku o wyłączenie.

5.2.2.

Powód: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie

Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 28 stycznia 2022 r.

Wartość przedmiotu sporu: 21.553.732 zł.

Pozwem z 20 grudnia 2021 r. Województwo Wielkopolskie z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu domaga się upoważnienia przez Sąd do dokonania na koszt Erbud S.A. wymiany w całości instalacji: 1) wody zimnej, 2) wody ciepłej, 3) wody hydrantowej, 4) ciepła technologicznego i 5) wody lodowej w budynku będącym siedzibą Urzędu w Poznaniu, usytuowanym przy Al. Niepodległości 34 w Poznaniu w ramach gwarancji jakości.

Wniesiono odpowiedź na pozew. Termin pierwszej rozprawy został wyznaczony na październik 2022 r.

W dniu 23.02.2023 r. Sąd Okręgowy pominął wnioski powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego i dalsze wnioski dowodowe pozwanego, a następnie zamknął rozprawę. W dniu 23.03.2023 r. Sąd odrzucił powództwo w całości.

Powód nie złożył apelacji i zapłacił na rzecz ERBUD SA koszty procesu.

**Łączna wartość pozostałych postępowań w których ERBUD S.A. jest pozwanym, wynosi:
16.894.897,67 PLN**

5.3. Informacja o transakcjach z podmiotami powiązаными w GRUPIE ERBUD

W okresie I półrocza 2023 roku oraz do dnia publikacji zarówno Emitent jak i podmioty od niego zależne nie zawierały transakcji o charakterze innym niż transakcje związane z normalną działalnością w/w podmiotów. Wszystkie transakcje są zawierane na warunkach rynkowych.

5.4. Inne informacje, które zdaniem emitenta są istotne dla oceny jego sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian, oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

W ocenie Spółki nie występują inne istotne informacje, dla oceny powyższych czynników niż wskazane w niniejszym Sprawozdaniu Zarządu.

6. ŁAD KORPORACYJNY – WYBRANE INFORMACJE

6.1. Zmiany w organach spółki ERBUD S.A.

6.1.1. Zarząd ERBUD S.A.

Od dnia 9 maja 2023 r. do dnia 6 września 2023 Zarząd ERBUD S.A. działa w składzie:

- Dariusz Grzeszczak - Prezes Zarządu
- Agnieszka Głowacka - Wiceprezes Zarządu
- Jacek Leczkowski - Wiceprezes Zarządu

6.1.2. Rada Nadzorcza ERBUD S.A.

Od dnia 9 maja 2023 r. do dnia 6 września 2023 Rada Nadzorcza ERBUD S.A. działa w składzie:

- Roland Bosch – Przewodniczący Rady
- Gabriel Głowka – Wiceprzewodniczący Rady
- Albert Dürr – Członek Rady
- Michał Otto – Członek Rady
- Janusz Reiter – Członek Rady
- Beata Jarosz – Członek Rady
- Michał Wosik – Członek Rady

Według stanu na dzień 30 czerwca 2023 oraz dzień publikacji niniejszego raportu, zależnymi Członkami Rady Nadzorczej ERBUD SA są :

Pan Roland Bosch oraz Pan Albert Dürr (reprezentujący akcjonariusza Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG oraz Wolff & Müller Holding GmbH & Co. KG) oraz Pan Gabriel Głowka (zasiadający w Radzie Nadzorczej Spółki ERBUD SA od 15.11.2006 roku).

Następujący Członkowie Rady Nadzorczej ERBUD S.A. spełniają kryteria niezależności określone w Ustawie o Biegłych Rewidentach: Pani Beata Jarosz, Pan Michał Otto, Pan Janusz Reiter oraz Pan Michał Wosik.

Ponadto, następujący Członkowie Rady Nadzorczej ERBUD S.A. nie mają rzeczywistych i istotnych powiązań z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w ERBUD S.A.: Pani Beata Jarosz, Pan Gabriel Głowka, Pan Michał Otto, Pan Janusz Reiter oraz Pan Michał Wosik.

6.2. Kapitał zakładowy

Na dzień 30 czerwca 2023 r. oraz na dzień publikacji skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2023 roku kapitał akcyjny ERBUD S.A. wynosi 1.192.983,60 zł i dzieli się na 11 929 836 akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,1 zł każda akcja. kapitał akcyjny ERBUD S.A.

W dniu 12 czerwca 2023 roku Zarząd ERBUD S.A. z siedzibą w Warszawie („Spółka”), powziął informację o rejestracji w dniu 7 czerwca 2023 r. przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu Spółki dokonanych w związku z podjęciem uchwały nr 20/2023 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę oraz uchwały nr 21/2023 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie obniżenia kapitału zakładowego oraz zmiany Statutu Spółki („Uchwały”).

Na podstawie Uchwał dokonano zmiany § 5 ust. 1 Statutu Spółki. Przed zmianą § 5 ust. 1 Statutu Spółki miał następującą treść:

„Kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.209.650,20 zł (jeden milion dwieście dziewięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych dwadzieścia groszy) i dzieli się na 12.096.502 (dwanaście milionów dziewięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset dwie) akcje zwykłe na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,10 zł (dziesięć groszy) każda, oznaczonych kodem ISIN PLERBUD00012.”

Po zmianie § 5 ust. 1 Statutu Spółki otrzymał następującą treść:

„Kapitał zakładowy Spółki wynosi 1.192.983,60 zł (jeden milion sto dziewięćdziesiąt dwa tysiące dziewięćset osiemdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt groszy) i dzieli się na 11.929.836 (jedenaście milionów dziewięćset dwadzieścia dziewięć tysięcy osiemset trzydzieści sześć) akcji zwykłych na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,10 zł (dziesięć groszy) każda, oznaczone kodem ISIN PLERBUD00012.”

W wyniku rejestracji zmian Statutu objętych Uchwałami doszło do umorzenia akcji własnych nabytych przez Spółkę w łącznej liczbie 166.666 akcji, którym odpowiadało łącznie 166.666 głosów w Spółce.

6.3. Akcjonariusze ERBUD S.A.

Na dzień publikacji sprawozdania finansowego, tj. 6 września 2023 r. wykaz akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym zgromadzeniu Emitenta przedstawiał się następująco:

Nazwa akcjonariusza	Stan na 6 września 2023 r.		Stan na 9 maja 2023 r.	
	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ
Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG, w tym Wolff & Müller Holding GmbH & Co. KG	3 854 837	32,32%	3 854 837	31,87%
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	721 553	6,05%	721 553	5,96%
Nationale Nederlanden OFE	1 200 000	10,06%	1 200 000	9,92%
Allianz OFE, Allianz DFE, Drugi Allianz OFE	764 935	6,41%	764 935	6,32%
Dariusz Grzeszczak	1 831 907	15,36%	1 831 907	15,14%
PKO BP OFE	715 279	6,00%	715 279	5,91%
ERBUD SA – akcje własne bez prawa głosu podczas WZA	0	0,00%	166 666	1,38%
Pozostali akcjonariusze	2 795 921	23,43%	2 841 325	23,49%
Razem:	11 929 839	100,00%	12 096 502	100,00%

6.4. Transakcje na akcjach ERBUD SA w okresie od 09.05.2023 do 06.09.2023.

W okresie od 09 maja 2023 roku do dnia publikacji raportu za I półrocze 2023 roku (06.09.2023) nie miały miejsca transakcje dokonywane na akcjach spółki ERBUD SA, wymagające raportowania.

W dniu 15 maja 2023 roku wpłynęło do Spółki zawiadomienie od Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego Allianz Polska S.A. zarządzającego Allianz Polska Otwartym Funduszem Emerytalnym, iż w dniu 12.05.2023 r., w wyniku likwidacji Drugiego Allianz Polska Otwartego Funduszu Emerytalnego (dalej: Drugi Allianz OFE) w drodze przeniesienia jego aktywów do Allianz OFE udział w ogólnej liczbie głosów spółki ERBUD S.A. na rachunkach Allianz OFE wynosił powyżej 5%.

Przed likwidacją Drugiego Allianz OFE łączny stan na rachunkach Allianz OFE i Drugi Allianz OFE wynosił 764.935 akcji Spółki, co stanowiło łącznie 6,32% udziału w kapitale zakładowym Spółki i dawało prawo do wykonywania 764.935 głosów stanowiących 6,32% udziału w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki.

Po likwidacji Drugiego Allianz OFE na rachunku Allianz OFE, zapisanych jest 764.935 akcji, stanowiących 6,32% udziału w kapitale zakładowym Spółki, co daje prawo do wykonywania 764.935 głosów z akcji stanowiących 6,32% udziału w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki.

Jednocześnie Powszechne Towarzystwo Emerytalne Allianz Polska S.A., zarządzające Allianz OFE poinformowało, że:

- nie posiada podmiotów zależnych posiadających akcje Spółki,
- nie zachodzi sytuacja opisana w art. 69 ust. 4 pkt 6 Ustawy,
- nie posiada również instrumentów finansowych, o których mowa w art. 69b ust. 1 pkt 1) i 2) Ustawy.

Stan posiadania akcji ERBUD S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące

Na dzień publikacji sprawozdania finansowego, tj. 06 września 2023 r. wykaz osób zarządzających i nadzorujących posiadających bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne akcje Emitenta przedstawia się następująco:

Osoba powiązana	Stan na 6 września 2023 r.		Stan na 9 maja 2023 r.		
	Powiązanie	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	Prezes Zarządu	721 335	6,05%	721 553	5,96%
Dariusz Grzeszczak*	Prezes Zarządu	1 831 907	15,36%	1 831 907	15,14%
Albert Dürr **	Członek Rady Nadzorczej	26 354	0,22%	26 354	0,22%
Roland Bosch	Przewodniczący Rady Nadzorczej	10 000	0,08%	10 000	0,08%
Jacek Leczkowski ***	Wiceprezes Zarządu	5 112	0,04%	5 112	0,04%
Agnieszka Głowacka****	Wiceprezes Zarządu	3 938	0,03%	3 938	0,03%

* Pan Dariusz Grzeszczak kontroluje ponadto DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych, który posiada 6,05% akcji Erbud S.A. (6,05% ogólnej liczby głosów). Posiada ponadto 0,5% akcji w spółce ONDE SA (spółce zależnej od emitenta).

** Pan Albert Dürr posiada ponadto 85% udziałów spółki Wolff & Müller Holding GmbH & Co. KG, która to spółka posiada: (i) bezpośrednio 2,20% akcji Erbud S.A. (2,20% ogólnej liczby głosów) oraz (ii) pośrednio, za pośrednictwem 100% zależnej spółki Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG 30,12% akcji Erbud S.A. (30,12% ogólnej liczby głosów). Dodatkowo Pan Albert Dürr posiada 85% udziałów spółki Dürr Holding GmbH, która to spółka posiada 0,11% akcji Erbud S.A. (0,11% ogólnej liczby głosów). Łącznie Pan Albert Dürr posiada pośrednio lub bezpośrednio 32,54% akcji Erbud S.A. (32,08% ogólnej liczby głosów)

*** Pan Jacek Leczkowski posiada ponadto 6,48% akcji w spółce ONDE S.A. (spółce zależnej od emitenta).

**** Pani Agnieszka Głowacka posiada ponadto 0,25% akcji w spółce ONDE S.A. (spółce zależnej od emitenta).

W stosunku do dnia publikacji sprawozdania finansowego za I kwartał 2023 r. stan posiadania akcji Emitenta przez osoby zarządzające i nadzorujące zmienił się w wyniku transakcji opisanych powyżej oraz wobec obniżenia kapitału zakładowego.

Na dzień publikacji raportu Spółka nie posiadała informacji na temat umów, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach akcji posiadanych przez dotychczasowych akcjonariuszy.

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Zarząd ERBUD S.A. w osobach: Dariusz Grzeszczak – Prezes Zarządu; Agnieszka Głowacka – Wiceprezes Zarządu; Jacek Leczkowski – Wiceprezes Zarządu; oświadczają iż według ich najlepszej wiedzy:

Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównywalne oraz śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową emitenta oraz jego wynik finansowy;

oraz

półroczne sprawozdanie z działalności emitenta oraz półroczne sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji emitenta, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Podpisy członków Zarządu ERBUD S.A.:

Dariusz Grzeszczak	Jacek Leczkowski	Agnieszka Głowacka
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu

Warszawa, 5 września 2023 r.